

НЕОХИМ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2022 г.

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Име на дружеството:

НЕОХИМ АД

Надзорен Съвет:

Председател: Димчо Стайков Георгиев
Зам.председател: Димитър Стефанов Димитров (до 19.03.2022)
Зам.председател: Тошо Иванов Димов (от 22.07.2022)
Членове: Тошо Иванов Димов (до 21.07.2022)
Маргарита Георгиева Димитрова (от 29.06.2022)
Зърнени храни България АД
Инго Рендел

Управителен съвет:

Председател: Стефан Димитров Димитров
Зам.председател: Катя Господинова Петрова
Членове: Мирослав Димитров Димитров
Стефан Василев Грънчаров
Станислав Захариев Желязков

Изпълнителен директор:

Стефан Димитров Димитров
Мирослав Димитров Димитров

Гл. счетоводител:

Милена Тодорова Атанасова

Адрес на управление:

град Димитровград, Източна индустриална зона
ул."Химкомбинатска"

Юристи:

Катя Господинова Петрова

Обслужващи банки:

УниКредит Булбанк АД
Ц К Б АД

Одитори:

АФА ООД

НЕОХИМ АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

	Приложения	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Приходи от договори с клиенти	3	626.894	350.443
Други доходи/(загуби) от дейността, нетно	4	18.839	5.337
Промени в запасите от готова продукция и незавършено производство		15.306	8.981
Капитализирани разходи за нетекущи активи придобити по стопански начин		275	249
Разходи за суровини и материали	5	(476.026)	(232.319)
Разходи за външни услуги	6	(23.676)	(19.337)
Разходи за персонала	7	(28.739)	(25.130)
Разходи за амортизация	15, 16, 17	(10.690)	(11.011)
Отчетна стойност на продадени стоки	8	(1.229)	(17)
Възстановена/(начислена) обезценка на финансови активи, нетно	9	30	(407)
Други разходи за дейността, в т.ч.: Разходи за въглеродни емисии	10	(42.430)	(23.178)
Печалба от оперативна дейност		78.554	53.611
Обезценка и отписване на нетекущи активи, нетно	11	(154)	(576)
Финансови разходи	12	(420)	(416)
Печалба преди данък върху печалбата		77.980	52.619
Разход за данък върху печалбата	13	(7.805)	(4.901)
Нетна печалба за годината		70.175	47.718
Други компоненти на всеобхватния доход:			
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата			
Последващи оценки на пасиви по планове с дефинирани пенсионни доходи	29	235	154
		235	154
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата			
		-	-
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		235	154
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		70.410	47.872
Нетна печалба на акция	14	BGN 27,14	18,45

Приложенията на страници от 5 до 100 са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет на страници от 1 до 100 е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 21 март 2023 г. от :

Stefan
Dimitrov
Изпълнителен директор: DIMITROV
Стефан Димитров

2023.03.21
12:21:38
+02'00'

Milena
Todorova
Главен счетоводител: Atanasova
(съставител) Милена Атанасова

2023.03.21
12:09:20
+02'00'

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад.

АФА ООД, рег. № 015
Рени Георгиева Йорданова
Управител

Renny
Georgieva
Iordanova

Digitally signed by
Renny Georgieva
Iordanova
Date: 2023.03.27
16:40:38 +03'00'

Надя Димитрова Вяичка
Регистриран одитор, отговорен за одита

NADIA
DIMITROV
A VIACHKA

Digitally signed by
NADIA DIMITROVA
VIACHKA
Date: 2023.03.27
16:49:55 +03'00'

НЕОХИМ АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 към 31 декември 2022 година

	Приложения	31 декември 2022 BGN'000	31 декември 2021 BGN'000
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	15	54.383	61.990
Нематериални активи	16	136	34
Активи "Право на ползване"	17	696	1.203
Инвестиции в дъщерни дружества	18	88	88
Активи по отсрочени данъци	19	1.613	1.460
Други дългосрочни капиталови инвестиции		2	2
Други вземания	28	44	41
		56.962	64.818
Текущи активи			
Материални запаси	20	52.740	31.607
Вземания от свързани предприятия	21	93	1
Търговски вземания	22	6.896	4.571
Други вземания и предплатени разходи	23	2.819	4.268
Текущи нематериални активи	16	-	1.121
Парични средства и парични еквиваленти	24	101.462	71.155
		164.010	112.723
		220.972	177.541
ОБЩО АКТИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен акционерен капитал		2.654	2.654
Обратно изкупени собствени акции		(3.575)	(3.575)
Неразпределена печалба		199.103	141.623
Резерви		265	265
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	25	198.447	140.967
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Дългосрочни банкови заеми	26	-	865
Задължения по лизинг	27	339	475
Дългосрочни провизии	28	945	725
Задължения към персонала при пенсиониране	29	2.132	2.325
Правителствени финансираня	30	13	17
Други задължения	37	8	-
		3.437	4.407
Текущи задължения			
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	26	862	1.883
Пасиви по договори с клиенти	32	11.589	18.681
Търговски задължения	33	2.197	6.257
Задължения към свързани предприятия	34	150	132
Задължения към персонала и за социално осигуряване	35	2.254	2.037
Задължения за данъци	36	297	1.100
Краткосрочни провизии	28	4	7
Краткосрочна част на задължения по лизинг	27	328	769
Други текущи задължения	37	1.407	1.301
		19.088	32.167
		22.525	36.574
ОБЩО ПАСИВИ			
		220.972	177.541
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			

Приложенията на страници от 5 до 100 са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.
 Индивидуалният финансов отчет на страници от 1 до 100 е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 21 март 2023 г. от :

Stefan Dimitrov	2023.03.21 12:22:33 +02'00'	Milena Todorova	2023.03.21 12:10:25 +02'00'
Изпълнителен директор: DIMITROV		Главен счетоводител: Atanasova	
Стефан Димитров		(съставител) Милена Атанасова	

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад.

АФА ООД, рег. № 015

Рени Георгиева Йорданова
 Управител

Renny
Georgieva
Iordanova

Digitally signed by
 Renny Georgieva
 Iordanova
 Date: 2023.03.27
 16:42:00 +03'00'

Надя Димитрова Вячка
 Регистриран одитор, отговорен за одита

NADIA
DIMITROVA
VIACHKA

Digitally signed by
 NADIA DIMITROVA
 VIACHKA
 Date: 2023.03.27
 16:52:48 +03'00'

НЕОХИМ АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

Приложения	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	677.635	399.558
Плащания на доставчици	(622.829)	(315.734)
Плащания на персонала и за социално осигуряване	(28.362)	(25.306)
Възстановени данъци (без данъци върху печалбата)	44.204	14.847
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	(13.545)	(8.212)
Платени данъци върху печалбата	(8.873)	(4.000)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства	(4)	(262)
Други постъпления/(плащания), нетно	(150)	(51)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	48.076	60.840
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на имоти, машини, оборудване и нематериални активи	(2.508)	(3.102)
Постъпления от продажби на имоти, машини и оборудване	240	378
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	(2.268)	(2.724)
Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от краткосрочни банкови заеми	-	1.800
Изплащане на краткосрочни банкови заеми	-	(1.800)
Изплащане на дългосрочни банкови заеми	(1.891)	(2.628)
Плащания по лизинг	(845)	(705)
Платени лихви и такси по заеми с инвестиционно предназначение	(38)	(104)
Изплатени дивиденди	(12.727)	(1.014)
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност	(15.501)	(4.451)
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти	30.307	53.665
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	71.155	17.490
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	101.462	71.155

Приложенията на страници от 5 до 100 са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.
Индивидуалният финансов отчет на страници от 1 до 100 е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 21 март 2023 г. от :

Stefan Dimitrov Изпълнителен директор: DIMITROV Стефан Димитров	2023.03.21 12:23:13 +02'00'	Milena Todorova Atanasova Главен счетоводител: (съставител) Милена Атанасова	2023.03.21 12:10:53 +02'00'
--	-----------------------------------	--	-----------------------------------

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад.

АФА ООД, рег. № 015
Рени Георгиева Йорданова
Управител

Renny
Georgieva
Iordanova
Digitally signed by
Renny Georgieva
Iordanova
Date: 2023.03.27
16:44:04 +03'00'

Надя Димитрова Вячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

NADIA
DIMITROVA
VIACHKA
Digitally signed by
NADIA DIMITROVA
VIACHKA
Date: 2023.03.27
16:55:39 +03'00'

НЕОХИМ АД

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

Приложения	Основен акционерен капитал	Обратно изкупени собствени акции	Законови резерви	Неразпределена печалба		
				Последващи оценки на задължение по пенсионни планове с дефинирани доходи	Натрупани печалби	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо към 1 януари 2021 година	2.654	(3.575)	265	(2.263)	97.049	94.130
<i>Промени в собствения капитал за 2021 година</i>						
Разпределение на печалбата за дивиденди	-	-	-	-	(1.035)	(1.035)
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	154	47.718	47.872
- нетна печалба за годината	-	-	-	-	47.718	47.718
- други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	154	-	154
Салдо към 31 декември 2021 година	2.654	(3.575)	265	(2.109)	143.732	140.967
<i>Промени в собствения капитал за 2022 година</i>						
Разпределение на печалбата за дивиденди	-	-	-	-	(12.930)	(12.930)
Общ всеобхватен доход за годината, в т.ч.:	-	-	-	235	70.175	70.410
- нетна печалба за годината	-	-	-	-	70.175	70.175
- други компоненти на всеобхватния доход, нетно от данъци	-	-	-	235	-	235
Салдо към 31 декември 2022 година	2.654	(3.575)	265	(1.874)	200.977	198.447

Приложенията на страници от 5 до 100 са неразделна част от настоящия индивидуален финансов отчет.

Индивидуалният финансов отчет на страници от 1 до 100 е одобрен за издаване от Управителния съвет и е подписан от негово име на 21 март 2023 г. от :

Stefan
Dimitrov
2023.03.21
12:23:46
DIMITROV +02'00'

Изпълнителен директор:
Стефан Димитров

Milena
Todorova
2023.03.21
12:11:22
Atanasova +02'00'

Главен счетоводител :
(съставител) Милена Атанасова

Индивидуален финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад.

АФА ООД, рег. № 015
Рени Георгиева Йорданова
Управител

Renny
Georgieva
Iordanova
Digitally signed by
Renny Georgieva
Iordanova
Date: 2023.03.27
16:46:17 +03'00'

Надя Димитрова Вяичка
Регистриран одитор, отговорен за одита

NADIA
DIMITROV
A VIACHKA
Digitally signed
by NADIA
DIMITROVA
VIACHKA
Date: 2023.03.27
17:02:21 +03'00'

1.	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2.	ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	9
3.	ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ	47
4.	ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	50
5.	РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	51
6.	РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	53
7.	РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	54
8.	ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ СТОКИ	54
9.	ВЪЗСТАНОВЕНА /(НАЧИСЛЕНА) ОБЕЗЦЕНКА НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ, НЕТНО	55
10.	ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	55
11.	ОБЕЗЦЕНКА И ОТПИСВАНЕ НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	56
12.	ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	56
13.	РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	57
14.	НЕТНА ПЕЧАЛБА НА АКЦИЯ	58
15.	ИМОТИ, МАШИНИ, ОБОРУДВАНЕ	59
16.	НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	61
17.	АКТИВИ „ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ“	62
18.	ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	63
19.	АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	64
20.	МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	67
21.	ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	69
22.	ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	71
23.	ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	74
24.	ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	74
25.	КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	75
26.	ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	76
27.	ЛИЗИНГ	78
28.	ПРОВИЗИИ	80
29.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	82
30.	ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	85
31.	КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	86
32.	ПАСИВИ ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ	86
33.	ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	86
34.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	87
35.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	87
36.	ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	87
37.	ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	88
38.	УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	88
39.	УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	89
40.	СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	97
41.	СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	100

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Неохим АД (Дружеството) е създадено през 1951 г. Регистрирано е като акционерно дружество през месец юли 1997 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. Димитровград, Източна индустриална зона, ул. "Химкомбинатска" и е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 836144932.

Съгласно промени в Устава на Дружеството, които са вписани в Търговския регистър на 02.12.2021 г., Неохим АД преминава от едностепенна система на управление в двустепенна система на управление, съответно Дружеството се управлява от Управителен съвет, действащ под контрола на Надзорен съвет. Последното вписване в Търговския регистър на промени за Дружеството е от 29.06.2022 г., когато са вписани промени в състава на Надзорния съвет.

1.1. Собственост и управление

Неохим АД е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа. Към 31 декември 2022 г. разпределението на акционерния капитал на Дружеството е както следва:

• Еко Тех АД	- 24.28 %
• Евро Ферт АД	- 24.03 %
• Феборан ЕООД	- 20.30 %
• Даниел Руменов Гаргов	- 4.20 %
• УПФ Съгласие	- 3.33 %
• Неохим АД (обратно изкупени акции)	- 2.58 %
• Агрофер Интернешънъл Естаблишмънт, Лихтенщайн	- 2.56 %
• ЗУПФ Алианц България	- 2.46 %
• УПФ ЦКБ Сила	- 2.19 %
• Други	- 14.07 %

Съгласно Устава на Дружеството, приет от Общото събрание на акционерите на Неохим АД, органите на Дружеството са:

- Общо събрание на акционерите;
- Надзорен съвет;
- Управителен съвет.

Дружеството се управлява и представлява от Управителния съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет.

Надзорният съвет се състои от 5 /пет/ лица и е в състав от следните членове:

- 1) Димчо Стайков Георгиев;
- 2) Димитър Стефанов Димитров (до 19.03.2022 г.) и Маргарита Георгиева Димитрова (от 29.06.2022 г.);
- 3) Тошо Иванов Димов;
- 4) „Зърнени храни България“ АД, с представител Никола Пеев Мишев;
- 5) Инго Рендел (Ingo Rendel).

Управителният съвет се състои от 5 /пет/ лица и е в състав от следните членове:

- 1) Стефан Димитров Димитров;
- 2) Мирослав Димитров Димитров;
- 3) Катя Господинова Петрова;
- 4) Стефан Василев Грънчаров;
- 5) Станислав Захариев Желязков.

Дружеството се представлява от изпълнителните членове /изпълнителни директори/ на Управителния съвет Стефан Димитров Димитров и Мирослав Димитров Димитров, всеки един от двамата поотделно.

Одитният комитет подпомага работата на Управителния съвет, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над Неохим АД, вкл. над системата на финансово отчитане на Дружеството.

Членовете на одитния комитет са:

- Таня Димитрова Кованлъшка
- Николина Желева Делчева
- Йорданка Атанасова Николова

Към 31 декември 2022 г. общият брой на персонала в Дружеството е 704 работници и служители (31 декември 2021 г.: 705).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство на неорганични и органични химически продукти;
- търговска дейност.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на Дружеството, за периода 2019 – 2022 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2019	2020	2021	2022
БВП в млн. лева	120 396	120 553	139 012	165 041*
Реален растеж на БВП	4.0 %	- 4.0 %	7.6 %	2.9 %**
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	3.1 %	0.0 %	6.6 %	14.3 %
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.76	1.61	1.73	1.87
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.74	1.59	1.73	1.83
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	0.00	1.30
Безработица (в края на годината)	5.9 %	6.7 %	4.8 %	4.7 %
Кредитен рейтинг на Р България по Standard&Poors (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р България по Moody's (дългосрочен)	Baa2	Baa1	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Р България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB

* Предварителни данни на БНБ за 2022 г. към 23 февруари 2023 г.

** Предварителни данни на БНБ към 23 януари 2022 г. за Q3 2022 г. спрямо Q3 2021 г.

1.4. Влияние на военния конфликт в Украйна върху дейността на Дружеството

На 24.02.2022 г. започна военен конфликт на територията на Украйна с Русия, която продължава и към датата на издаване на този финансов отчет. Европейският съюз, САЩ и други държави по света, започнаха и продължават поетапно да налагат на Русия различни икономически санкции и ограничителни мерки спрямо конкретни руски икономически сектори, насочени срещу търговският обмен и финансово-икономическите отношения с Русия. В резултат на това, на местно и глобално ниво, се отчита значително повишаване на цените на петрола, природният газ, електроенергията, както и на редица други суровини и индустриални и селскостопански продукти.

Доставки на природен газ

Дружеството осъществява своята производствена дейност с основна суровина природен газ. В предходни години, природният газ е доставян основно чрез държавният обществен доставчик Булгаргаз ЕАД, който има сключен дългосрочен договор с ООО „Газпром Экспорт” Русия.

През текущия период, в резултат на събитията в Украйна, на Русия и различни руски компании, са наложени от Европейския съюз, САЩ и други държави по света, редица икономически санкции и ограничителни мерки. Същевременно, в хода на текущия период, съгласно публичната информация, са преустановени доставките от Русия на природен газ за редица държави-членки на Европейския съюз, вкл. за България. Въпреки това, през текущия отчетен период, Дружеството е получило от държавния обществен доставчик Булгаргаз ЕАД всички необходими количества природен газ и не е имало случай на недостиг, който да доведе до спиране на производствени мощности.

В допълнение, българското правителство уверява, че в резултат на предприетите от него през 2022 г. действия по диверсификация на доставките на природен газ, както и на съвместните действия на Европейската комисия и на държави-членки на Европейския съюз, България ще продължи да получава природен газ от различни източници. Към датата на изготвяне на този отчет, Дружеството продължава да получава всички необходими количества природен газ. Доставните цени са значително по-високи спрямо цените от предходния период – ръст с около 157%.

Ремонт и поддръжка на производствените инсталации

Работните инсталации на Дружеството са изградени по руска технология и то е зависимо от руски компании за доставка на резервни части за поддръжката им. Поради това, в хода на текущия период, както и към датата на изготвяне на този отчет, ръководството на Дружеството непрекъснато обсъжда и разглежда различни възможности за алтернативни доставчици на резервни части за производствените инсталации. В резултат на предприети действия, през 2022 г. е извършен планираният текущ капитален ремонт. Към момента, значителна част от резервните части за годишния планов ремонт за 2023 г. също са осигурени и не се очакват проблеми с извършването му.

Продажби на готова продукция

По отношение на реализацията на готова продукция – оценката на ръководството е, че в момента, както на българския, така и на международните пазари, продължава да има много висока ценова динамика, която може да доведе до влошаване на устойчивото потребление на азотни торове, вкл. на потреблението в България. Дружеството няма съществени прекратени договори с ключови клиенти в следствие на войната в Украйна. Ръководството на Дружеството непрекъснато следи текущите ценови равнища и тенденции на българския и на международните пазари и съответно възможностите за пренасочване на продажбите.

Ефекти върху елементите на финансовия отчет

Ръководството на Дружеството не е идентифицирало области във финансовия отчет, върху които военният конфликт в Украйна да има пряко и съществено отражение и ефекти, включително по отношение на оценката на отделните активи и пасиви.

Същевременно, развитието и изходът от тази война, на този етап, продължават да не могат да се предвидят, съответно е трудно да бъдат прогнозирани дългосрочните ефекти върху глобалното финансово-икономическо и социално развитие, вкл. и върху България. Ръководството на Дружеството ще продължи текущо да наблюдава и извършва анализи и оценки на решенията и предприеманите действия от страна на ръководните органи на България и ЕС и съответно за възможните преки и непреки последици върху дейността на Дружеството.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на Неохим АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет по разясненията на МСФО (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета по разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на Дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). *Тези промени актуализират МСФО 3, като заменят препратка към стара версия на Концептуалната рамка за финансово отчитане с последната ѝ актуална версия от 2018 г. Те добавят и изключение от принципа на признаване за пасиви и условни задължения, които попадат в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи и КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси, както и се прави изрично уточнение, че условните активи не се признават към датата на придобиването. Промените се прилагат перспективно.*
- Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). *Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „тестване дали активът функционира правилно”, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани*

възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при производство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението.

- Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Промените специално изясняват, че разходите за изпълнението на задълженията по обременяващ договор са разходите, които са пряко свързани с него, включващи: а) пряк разход на труд и пряк разход на материали; и б) допълнителни разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора по пътя на разпределението - например разпределение на разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения, използвани за изпълнение на този договор. Не се включват административни и други общи разходи, освен ако те не са изрично фактурируеми към контрагента по договор. Промените нанасят и дребна корекция в уточненията за признаването на разходите за обезценка на активи, преди да се създаде отделна провизия за обременяващ договор, като подчертават, че това са активи, използвани в изпълнение на договора, а не активи предназначени за договора, каквото е изискването до влизане в сила на промяната. Промените се прилагат за изменения по договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения към началото на годишния период, през който за първи път ги прилага.
- Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) в **МСФО 1** е предоставено облекчение по отношение на дъщерно предприятие, прилагащо за първи път МСФО на по-късна дата от предприятието майка. То оценява в своите индивидуални финансови отчети активите и пасивите по балансовите стойности, които биха били включени в консолидираните финансови отчети на предприятието-майка, по които предприятието майка е придобило дъщерното предприятие. То може в своите финансови отчети да оцени кумулативната разлика от превадутиране за всички дейности в чужбина по балансовата стойност, която би била включена в консолидирания финансов отчет на компанията-майка, на базата на датата на преминаването към МСФО на предприятието-майка, ако не са извършени никакви корекции за целите на процедурите на консолидация и заради ефектите на бизнес комбинацията. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. Предприятието прилага това изменение за годишните отчетни периоди, започващи

на или след 1 януари 2022. По-ранното прилагане е разрешено.; б) в **МСФО 9** е направено уточнение във връзка с таксите, които се включват в “10 процентния тест” за определяне дали при изменение на даден финансов пасив условията на новия или изменения финансов пасив се различават значително от тези на първоначално признатия. Според промените при определянето на тези такси, предприятието включва само тези, платени или получени между заемополучател и заемодател, включително такси, платени или получени от заемополучателя и заемодателя от името на другия. Предприятието прилага промените към финансовите пасиви, които се изменят в началото или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието първоначално ги прилага; в) в **илюстративен пример 13 към МСФО 16** е премахнато илюстративното отчитане на възстановени от лизингодателя разходи за подобрене на лизингов имот с цел елиминиране на всякакво объркване относно третиране на стимулите по лизинг. Тъй като изменението се отнася за илюстративен пример, който придружава стандарта, а не е част от него, не е посочена дата на влизане в сила; г) в **МСС 41** е премахнато изискването предприятията да изключват паричните потоци за плащане на данъци при определянето на справедливата стойност на биологичните активи и земеделската продукция.

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са в сила (и/или не са приети от ЕК) и следните променени стандарти и тълкувания, които са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 Преценки за същественост (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК). Промените дават насоки и примери относно приложение на концепцията за същественост при преценки и вземане на решения, свързани с оповестяванията на счетоводната политика като: а) заместват изискването за оповестяване на съществена информация за счетоводните политики вместо на значимите счетоводни политики. б) дават пояснения как предприятията могат да идентифицират съществената информацията относно счетоводните политики и да дават примери кога информация за счетоводните политики е вероятно да бъде съществена; в) поясняват, че информацията за счетоводните политики може да бъде съществена поради своята същност, дори и когато съответните суми са несъществени; г) поясняват, че информацията за счетоводните политики е съществена, ако е необходима на потребителите на финансовите отчети на предприятието за разбирането на определена съществена информация във финансовите отчети; и д) поясняват, че предприятието не е нужно да оповестява

несъществена информация за счетоводните политики, това не следва да води до пропускане или прикриване на съществена счетоводна информация. По-ранно прилагане е разрешено.

- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не приети от ЕК). Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата му, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Класификацията не се повлиява от очаквания на предприятието за или събития след датата на финансовия отчет. Промените уточняват, че под „уреждане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено, но едновременно с прилагане на промените в МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия.
- Промени в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК). Промените са насочени основно към приблизителните оценки и са свързани с пояснения за по-точно разграничение между промени в счетоводната политика, корекции на грешки и промени в приблизителните оценки като: а) „дефиницията за промени в приблизителните оценки“ е заменена с „дефиниция за приблизителните оценки“ - според новата дефиниция приблизителните оценки са стойности във финансовите отчети, които са обект на несигурност по отношение на оценяването им; б) предприятието разработва и прилага приблизителни оценки, ако счетоводните политики изискват позиции във финансовите отчети да бъдат оценени по начин, който съдържа несигурност по отношение на оценяването им; в) направено е пояснение, че промяна в приблизителна оценка може да е резултат на промяна във входящи данни или на оценъчната техника, както и от нова информация или ново развитие, освен ако това не резултат от корекция на грешка от предходни години; и г) промяна в приблизителна оценка може да има отражение върху печалбата или загубата за текущия период или върху печалбата и загубата за текущия период и бъдещи периоди. По-ранно прилагане е разрешено.

- МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК). Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция. *Измененията ограничават обхвата на освобождаване от признаване на отсрочени данъчни пасиви, вследствие на което то не се прилага за транзакции, при които при първоначално признаване, възникват равни по размер облагаеми и намаляеми временни разлики. Такива транзакции са признаването на актив “право на ползване” и задължения по лизинг от лизингополучателите на датата на стартиране на лизинга, както и при начисляване на задължения за демонтаж, преместване и възстановяване, включени в себестойността на съответния актив. С влизане в сила на измененията предприятията следва да признаят всеки отсрочен данъчен актив (до степеня, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики) и отсрочен данъчен пасиви (за всички облагаеми временни разлики) съобразно критериите на МСС 12 за сделки, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции на или след началото на най-ранния представен във финансовия отчет сравнителен период. Предприятията признават кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, ако е подходящо към тази дата. Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., по-ранно приложение е разрешено.*
- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК). *Тези промени уточняват, че само ограничителни условия, които предприятието е длъжно да спазва на или преди края на отчетния период засягат правото на предприятието да отложи уреждането на съответните задължения за най-малко дванадесет месеца след отчетната дата и съответно, само те следва да се вземат предвид при оценката на класификацията на задълженията като текущи или нетекущи. Тези споразумения влияят върху това дали правото съществува в края на отчетния период, дори ако спазването на условията се оценява след него (например ограничително условие, базирано на финансовото състояние на предприятието към края на отчетния период, но оценено след неговия край). Ограничителни условия, които се изчисляват на база на финансовото състояние на предприятието след края на отчетния период (например на база на финансовото състояние на предприятието шест месеца след отчетната дата) не следва да се вземат предвид при определяне на класификацията на задълженията и правото на*

тяхното отлагане. Въпреки това предприятията следва да оповестят информация за ограничителните условия, обхващащи наблюдаем период в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период с цел оценка на риска от това дали задълженията биха станали изискуеми. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено, но едновременно с прилагането на промените в МСС 1 Представяне на финансови отчети относно класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи.

Ръководството е в процес на проучване, анализ и оценка на ефектите от промените, които биха оказвали влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален/или съществен ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на Дружеството:

- *Подобрения на МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК). Изменения са свързани с първоначалното прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – сравнителна информация. С тях се добавя опция за преход, отнасяща се до сравнителна информация за финансови активи при първоначално прилагане на МСФО 17 с цел намаляване на счетоводни несъответствия, възникващи между финансови активи и задължения по застрахователни договори в сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9. Прилагането на промените е по избор и се отнасят само до представянето на сравнителната информация при първоначално прилагане на МСФО 17.*
- *МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт за всички видове застрахователни договори, вкл. за някои гаранции и финансови инструменти, като обхваща принципи за тяхното признаване, оценяване, представяне и оповестяване. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори – МСФО 4. Той установява нов цялостен модел за отчитането на застрахователните договори и дейности, покриващ всички релевантни счетоводни и отчетни аспекти, както и съдържанието и структурата на финансовите отчети (представяне и оповестяване) на предприятия със застрахователна дейност. Той не е приложим за дейността на дружеството, поради което ръководството не е оценявало неговото приложение.*

- МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС). *Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, съставляват или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорът признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститорът признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.*
- Промени в МСФО 16 Лизинг – Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК). *Изменението има за цел да доразвие изискванията към продавача- лизингополучател при измерване на задължението по лизинг при сделки „продажба – обратен лизинг“. То изисква след началната дата на лизинга (датата на предоставяне на основния актив) продавачът - лизингополучател да определи „лизингови плащания“ и „ревизирани лизингови плащания“ по начин, по който да не признае печалба или загуба, която се отнася до правото на ползване, задържано от него. Промените не се отнасят за признаване на печалби и загуби във връзка с частично или пълно прекратяване на лизинговия договор. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено.*

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

2.2. Консолидиран отчет на Дружеството

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет, изготвянето на който се изисква, съгласно счетоводното и данъчното законодателство на Република България. Дружеството притежава собственост и упражнява контрол върху дъщерни дружества поради което, съгласно изискванията на Закона за счетоводството в България и на основание МСФО 10

Консолидирани финансови отчети изготвя и консолидиран финансов отчет, който ръководството планира да предостави не по-късно от 28.04.2023 г.

2.3. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Представянето на годишния финансов отчет, съгласно Международните стандарти за финансови отчети, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.27.

2.4. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този индивидуален финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на Дружеството е българският лев. Функционална валута е валутата на основната икономическа среда, в която едно предприятие функционира и в която главно се генерират и изразходват паричните средства. Тя отразява основните сделки, събития и условия, значими за предприятието. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва директно в отчетната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута (монетарни отчетни обекти), се оценяват към 31 декември като се прилага заключителен обменен курс на БНБ.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

2.6. Приходи

2.6.1. Признаване на приходи по договори с клиенти

Обичайните приходи на Дружеството са от продажба на продукция собствено производство.

Приходите в Дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в *договора с клиента* продукция, стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаните продукция, стоки и/или предоставяне на обещаните услуги.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той:

- а) има търговска същност и мотив,
- б) страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят,
- в) правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани,
- г) условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и
- д) съществува вероятност възнаграждението, на което Дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (*пасив по договор*) в отчета за финансовото състояние, докато: а) всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени; б) Дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или в) когато договърът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните продукция, стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора) се отчита като едно задължение за изпълнение. Дружеството признава приход за всяко *отделно задължение за изпълнение* на ниво *индивидуален договор с клиент* като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

2.6.2. Измерване на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор *цена на сделката*.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент,

непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължения за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга.

Ако има промяна в обхвата или цената (или и в двете) на договора тя се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това:

- а) модификацията се отчита като отделен договор, ако обхватът на договора се разширява поради добавянето на стоки и/или услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги;
- б) модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите стоки и/или услуги са разграничими от прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги;
- в) модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулятивно коригиране), ако оставащите стоки и/или услуги не са разграничими от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.

2.6.3. Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Приходите, генерирани в Дружеството, са основно от продажба на продукция собствено производство. Несъществен дял имат приходите от продажби на стоки и услуги.

Продажбите на продукция в по-голямата си част са към двама основни дистрибутора – търговци на едро и към дъщерно дружество в чужбина. Останалите продажби се реализират в страната и чужбина в рамките на торовия сезон с еднократни договори.

Като цяло Дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, тъй като обичайно Дружеството контролира продукцията, стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Приходи от продажби на продукция

Дружеството произвежда и продава основно амониев нитрат, амоняк, амониев хидрогенкарбонат и др. При продажба контролът върху продукцията се прехвърля към клиента в точно определен *времеви момент*.

При *продажби в страната* това обичайно става с предаването на продукцията и физическото владение върху нея на клиента, когато клиентът може да се разпорежда с продадената продукция като управлява употребата ѝ и получава по същество всички останали ползи.

При *продажби в чужбина* преценката за момента, в който клиентът получава контрол върху продадената продукция се прави на базата на договорените условия на продажба по ИНКОТЕРМС.

Приходи от продажби на стоки

Дружеството продава стоки: закупени смесени торове, амоняк и др. При продажба на стоки, контролът върху стоките се прехвърля към клиента в точно определен *времеви момент*, което

обичайно е при предаването на стоките на клиента на място и клиентът може да се разпорежда с продадените стоки като управлява употребата и получава по същество всички останали ползи.

Дружеството има лиценз за търговия с природен газ (покупки и продажби). Приходите от продажби на природен газ се представят като други доходи в отчета за всеобхватния доход, доколкото те имат съпътстващ характер и не се третират като основна и ключово определяща за бизнеса на Дружеството дейност.

Приходи от продажби на услуги

Предоставяните от Дружеството услуги включват предоставяне на ИТ услуги и в някои случаи – транспорт като съпътстваща услуга към продажбата на продукция.

Транспорт на продадената продукция

В някои случаи при продажба в чужбина Дружеството има ангажимент да транспортира стоката до уговорено местоназначение, като транспортът се организира от Дружеството, а стойността на транспорта се включва (калкулира) в продажната цена. В зависимост от договорените с клиента условия услугата по транспорт, може да се извършва и след като контролът върху продадената продукция е прехвърлен на клиента. До момента на прехвърляне на контрола върху продукцията, продажбата на продукция и услугата по транспорт се отчитат като *едно задължение за изпълнение*, тъй като са част от една интегрирана стока и/или услуга.

Услугата по транспорт след прехвърляне на контрола върху продукцията се отчита като *отделно задължение за изпълнение*, тъй като транспортът може да се извърши от друг доставчик (т.е. клиентът може да се възползва от стоката с други лесно достъпни ресурси) и услугата по транспорт не модифицира и не видоизменя по никакъв начин продадената продукция. В този случай, възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право (цената на сделката), се разпределя между отделните задължения за изпълнение на база индивидуалните им продажни цени. Индивидуалната продажна цена на продадената продукция се определя съгласно действащата към датата на сделката ценова листа, а за услугата по транспорт индивидуалната продажна цена се определя на база направените транспортни разходи.

За извършване на услугата по транспорт се използват транспортни фирми - подизпълнители. Дружеството е определило, че контролира конкретните услуги, преди те да бъдат предоставени на клиента и следователно действа в качеството си на принципал, тъй като: а) носи основната отговорност, че услугите са извършени и са приемливи за клиента (т.е. Дружеството носи отговорност за изпълнението на обещанието в договора, независимо дали самото Дружество извършва услугите или ангажира доставчик на услуги - трета страна, която да ги извърши; и б) договаря цената на услугите самостоятелно и без намеса от страна на клиента.

Приходите от продажба на транспортна услуга се признават *в течение на времето*, тъй като не е необходимо извършената до момента работа да се преповтори, ако друга страна трябва да извърши оставащата част от работата и следователно клиента получава и консумира ползите едновременно с изпълнение на услугата. За измерване на напредъка по договора (етапа на завършеност) се използва *метод, свързан с вложените ресурси*. Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като най-добре описва дейността на Дружеството по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията и съответно най-точно отразява нивото на изпълнение на задълженията, доколкото между усилията на Дружеството (вложените разходи) и

прехвърлянето на услугата към клиента съществува пряка връзка. Напредъкът се измерва *на базата на извършените разходи спрямо общо планираните разходи за изпълнение на договора*.

Приходите от транспорт на продадената продукция се представят към приходите от продажба на продукцията, доколкото услугите по транспорт са съпътстващи продажбата на продукцията услуги.

ИТ и други услуги

Контролът върху услугите се прехвърля в периода от времето при тяхното предоставяне, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите от дейността на Дружеството. Приходите от продажби се признават в течение на времето чрез измерване на степента на изпълнение на задълженията на Дружеството (етап на завършеност). Приходите от ИТ услуги се представят към приходите от договори с клиенти, а останалите приходи от услуги се представят като други доходи в отчета за всеобхватния доход, доколкото те имат повече съпътстващ характер и не се третираат като основна и ключово определяща за бизнеса на Дружеството дейност.

2.6.4. Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката обикновено включва фиксирана продажна цена, съгласно обща или клиентска ценова листа. Продажните цени са определени с рамковите договори за търговците на едро и дъщерното дружество, а за останалите клиенти са определени индивидуално на база ценова листа.

При определяне на цената на сделката се взема предвид и дали има суми (възнаграждения), дължими на клиента, непарични възнаграждения, както и наличието на съществен финансов компонент. В определени случаи Дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти. Приетата и прилагана от Дружеството ценова политика не включва форми на променливо възнаграждение. В случай, че такова е договорено, то се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи. Дружеството е направило анализ и е определило, че продължителността на срока между момента, в който клиентът плаща за обещаните и/или получени продукти, стоки/или услуги и момента на прехвърляне на контрола върху тези продукти, стоки и/или услуги е в рамките от 30 дни до дванадесет месеца и договореното възнаграждение няма съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Обикновено Дружеството не поема разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които са допустими за и подлежат на капитализация.

2.6.5. Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на продукцията, стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на продукцията, стоките и/или предоставянето на услугите Дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие).

Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако

единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Първоначалното оценяване, последващата оценка и обезценката на търговските вземания и активите по договор са оповестени в *Приложение № 2.13*.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят на отделен ред към *текущите и нетекущите активи и пасиви* в отчета за финансовото състояние и се оповестяват отделно. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или участват в обичайния оперативен цикъл на Дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти. Загубите от обезценка в резултат от договори с клиенти се представят отделно от други загуби от обезценка.

2.7. Разходи

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, но само доколкото последното не води до признаването на отчетни обекти за активи или пасиви, които не отговарят на критериите на МСФО и рамката към тях.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат и се състоят от лихвени разходи, свързани с получени заеми и лизингови задължения, както и такси и други преки разходи по кредити.

2.8. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по себестойност (цена на придобиване), намалена с натрупаната амортизация (без земите) и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по себестойност, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта,

невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за активи, отговарящи на условията по МСС 23 и др. Компоненти, които са придобити заедно с или към конкретни други дълготрайни материални активи, но все още не са инсталирани към тях, се капитализират към стойността на основния обект и се амортизират с неговия остатъчен полезен живот.

При изграждането на дълготрайни материални активи по стопански начин в цената на придобиване се включват всички преки разходи, свързани с ресурсите, чрез които се изграждат съответните обекти (разходи за заплати и осигуровки, материали и суровини, външни услуги и др).

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на себестойността по МСС 16 – себестойност, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Определеният полезен живот по групи активи е както следва:

- сгради – 10-50 г.;
- машини, съоръжения и оборудване – 2-25 г.;
- компютри – 2-5 г.;
- транспортни средства – 3-15 г.;
- стопански инвентар – 2-15 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всяка отчетна година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира, считано от датата на промяната.

Последващи разходи

Разходите за ремонт и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива

индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност в употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат към статията “Обезценка и отписване на нетекущи активи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). В случаите, при които в хода на прегледа за обезценка, се установи, че даден актив е възстановил стойността си, отчетената в предходни периоди загуба от обезценка се признава в отчета за всеобхватния доход. Увеличената вследствие на възстановяване на загуба от обезценка балансова стойност на актива не превишава балансовата стойност, такава, каквато би била (след приспадане на амортизацията), в случай че в предходни години не е била признавана загуба от обезценка за съответния актив.

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към „други доходи/ (загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (отчета за печалбата или загубата).

2.9. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени в индивидуалния финансов отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензии за ползване на програмни продукти и емисионни квоти по еврохема за търговия с емисии и единици редуцирани емисии.

Дружеството класифицира емисионните квоти като текущи, когато очаква да ги реализира в рамките на един отчетен период и нетекущи – всички останали.

В Дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 години, с изключение на нетекущите емисионни квоти, които се отписват при употребата им.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или да се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „нематериалните активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към „други доходи/ (загуби) от дейността” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (отчета за печалбата или загубата).

Евросхема за търговия с емисии и единици редуцирани емисии

При първоначално придобиване разпределените квоти за парникови газове от Националния регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове по повод на фаза 4 от Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ), се признават като нематериални активи по номинална стойност (нулева стойност). Закупените квоти се признават при първоначално придобиване по цена на придобиване и се извършва тяхната класификация като текущи, или нетекущи в зависимост от намеренията за използване.

Избраният от Дружеството подход за последваща оценка на нетекущите емисионни квоти е моделът на себестойността – себестойност намалена с натрупани загуби от обезценка. Текущите емисионни квоти се признават в разходите (себестойността на готовата продукция) при отписването им в рамките на текущия отчетен период. Допълнително, Дружеството признава задължение в отчета за финансовото състояние, когато нивото на емисиите на вредни газове за един период надвишава нивото на разпределените и налични квоти. Задължението се оценява по цената на придобиване на закупени квоти до достигане на нивото на държаните от Дружеството квоти и се преоценява по текущи пазарни цени към датата на отчета за финансовото състояние за превишението над наличните квоти, като промените в размера на задължението се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Дружеството текущо изписва закупените квоти за покриване на задълженията по провизии за въглеродни емисии като използва метод първа входяща-първа изходяща цена.

2.10. Инвестиции в дъщерни дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи участие в дъщерни дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено. Инвестициите в дъщерни дружества не се търгуват на фондови борси. Това обстоятелство не дава възможност да се осигурят котировки на пазарни цени на активен пазар, които да изразяват достатъчно достоверно справедливата стойност на тези акции. Допълнително, бъдещото функциониране на част от тези дружества е свързано с определени несигурности, за да могат да се правят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други оценъчни методи.

В съответствие с изискванията на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети Дружеството притежава контрол в други предприятия, ако и само ако притежава всички от следните:

- правомощия в предприятието, в което е инвестирано;
- излагане на или права върху променливите приходи от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано;
- възможност да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта на инвеститора.

На основата на горепосочените критерии Дружеството е преценило, че притежава контрол във всички предприятия, където притежава директно или индиректно повече от 50% от капитала с право на глас.

Притежаваните от Дружеството инвестиции в дъщерни дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Размерът на обезценката отчита разликата между цената на придобиване на инвестициите и размера на сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани към края на отчетния период. Обезценката се отчита към статията “Обезценка

и отписване на нетекущи активи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага „датата на търгуване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите.

2.11. Други дългосрочни капиталови инвестиции

Другите дългосрочни капиталови инвестиции представляват недеривативни финансови активи под формата на акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално капиталовите инвестиции се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовия актив).

Последващо оценяване

Притежаваните от Дружеството капиталови инвестиции, представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се оценяват по справедлива стойност с отразяване на ефектите в друг всеобхватен доход. Тези ефекти се прехвърлят в неразпределената печалба при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция.

2.12. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в себестойността (цената на придобиване), както следва:

- суровини и материали в готов вид - всички доставни разходи, които включват покупна цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;
- готова продукция и незавършено производство - преките разходи за материали и труд и съответстващата част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. Избраната от Дружеството база за разпределението им по продукти е количеството произведена продукция.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.13. Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на Дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на клиента-длъжник.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупената обезценка за кредитни загуби.

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

Обезценката (респ. възстановяването ѝ) на вземанията се начислява и отчита чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията „Възстановена/начислена обезценка на финансови активи, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.14. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за Дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност, намалени с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;
- плащанията, свързани с лизингови договори (лихви и главници), свързани с активите с право на ползване се посочват към финансова дейност;

- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на Дружеството за съответния период (месец).
- трайно блокираните парични средства над 3 месеца не се третираат като парични средства и еквиваленти.
- плащанията за покупка на емисионни квоти, класифицирани като текущи са включени като плащане за оперативна дейност (плащания на доставчици);

2.15. Търговски и други задължения

Търговските и други текущи задължения в отчета за финансово състояние се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените активи и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност на база сегашната им стойност при дисконтова норма, присъща за Дружеството, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.16. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

В отчета за финансово състояние всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други привлечени ресурси последващо се оценяват и представят в отчета за финансово състояние по амортизирана стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи (лихви) през периода на амортизацията или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Разходите за лихви се признават за срока на финансовия инструмент на база метода на ефективния лихвен процент.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.17. Лизинг

Дружеството прави анализ и оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг на началната дата на лизинга, която е по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор.

Даден договор представлява или съдържа лизинг, ако по силата на него се прехвърлят срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

2.17.1. Лизингополучател

Дружеството прилага единен модел на признаване и оценка на всички договори за лизинг, с изключение на краткосрочните лизингови договори (лизингов договор със срок от 12 месеца или по-малко от датата на стартиране на лизинга и който не съдържа опция за покупка) и лизинговите договори на активи на ниска стойност.

Дружеството не се е възползвало от практическата целесъобразна мярка на МСФО 16, която позволява на лизингополучателя за всеки клас идентифициран актив да не отделя нелизинговите от лизинговите компоненти, а вместо това да отчита всеки лизингов компонент и свързаните с него нелизингови компоненти като отделен лизингов компонент. За договори, които съдържат лизинг на един или повече лизингови и нелизингови компоненти, Дружеството прилага политика да разпределя възнаграждението по договори, които съдържат лизингови и нелизингови компоненти, на база относителните единични цени на лизинговите компоненти и съвкупната единична цена на нелизинговите компоненти.

а) активи „право на ползване“

Дружеството признава в отчета за финансовото състояние актив „право на ползване“ на датата на стартиране на лизинговите договори, т.е. датата, на която основният актив е на разположение за ползване от страна на дружеството-лизингополучател.

Активите „право на ползване“ се представят в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задължението по лизинг. Цената на придобиване включва:

- размера на първоначалната оценка на задълженията по лизинг;
- лизингови плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по договорите за лизинг;
- първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, в качеството му на лизингополучател;
- разходи за възстановяване, които Дружеството ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно договора;

Дружеството амортизира актива „право на ползване“ за по-краткият период от полезния живот и срока на лизинговия договор. Ако собствеността върху актива се прехвърля по силата на лизинговия договор до края на срока на договора, то го амортизира за полезния му живот. Амортизацията започва да се начислява от датата на стартиране на лизинга.

Сроковете на амортизация, предмет на договорите за лизинг, са от 2 до 5 години.

Дружеството е избрало да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи „право на ползване“.

Активите „право на ползване“ се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи, като се прилага политика за определяне и отчитане на обезценката, аналогична на тази при имотите, машините и оборудването (дълготрайните материални активи). Възстановимата стойност на активите „право на ползване“ е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба

или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се определят като разлика между възстановимата и балансовата стойност (когато възстановимата стойност е по-ниска от балансовата), и се представят в отчета за всеобхватния доход като разходи за амортизация (в печалбата или загубата за годината).

Активите „право на ползване“ се представят на отделен ред в отчета за финансовото състояние, а тяхната амортизация към Разходи за амортизация в отчета за всеобхватния доход.

б) задължения по лизинг

Дружеството признава задължения по лизинг на датата на стартиране на лизинга, оценени по настояща стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Те включват:

- фиксирани плащания (включително фиксирани по същество лизингови плащания), намалени с подлежащите на получаване лизингови стимули;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти първоначално оценени, използвайки индексите или процентите на датата на стартиране на лизинга;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че дружеството-лизингополучател ще ползва тази опция;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговите договори, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на дружеството-лизингополучател;
- сумите, които Дружеството очаква да плати на лизингодателите като гаранции за остатъчна стойност.

Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекси или проценти, а са свързани с изпълнение или с използването на основния актив, не са включени в оценката на задължението по лизинг и в актива „право на ползване“. Те се признават като текущи разходи в периода, в който настъпи събитието или обстоятелството, довело до тези плащания и се включват към разходите за външни услуги, в печалбата и загубата за годината.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на Дружеството, който то би плащало в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива „право на ползване“, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания (вноски) съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница). Лихвените разходи по лизинга се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на Дружеството през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение, като се представят като „финансови разходи“.

Задълженията по лизинг се представят на отделен ред в отчета за финансовото състояние като дългосрочни или краткосрочни задължения.

Дружеството оценява последващо задължението по лизинг като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по задълженията по лизинг;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;
- преоценява балансовата стойност на задълженията по лизинг, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор;
- гаранциите за остатъчна стойност се преразглеждат и коригират, ако е необходимо към края на всеки отчетен период.

Дружеството преоценява задълженията си по лизинг (при което извършва и кореспондиращи записвания към съответните активи „право на ползване“), когато:

- има промяна в срока на лизинга или е възникнало събитие или обстоятелство, което е довело до промяна в оценката на опцията за закупуване, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с коригиран дисконтов процент;
- има промяна в плащанията за лизинг, произтичаща от промяна в индекс или процент или има промяна в сумите, които се очаква да бъдат дължими по гаранции за остатъчна стойност, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с непроменения (оригиналния) дисконтов процент (освен когато промяната в лизинговите плащания, произтича от промяна в плаващите лихвени проценти, в този случай се използва коригиран дисконтов процент, който отразява промените в лихвения процент);
- лизинговият договор е изменен и това изменение не е отразено като отделен лизинг, в този случай задължението по лизинг се преизчислява като се базира на срока на променения лизингов договор, дисконтирайки променените лизингови плащания с коригиран дисконтов процент към датата на влизане в сила на изменението.

2.17.2. Лизингодател

Дружеството класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или договор за финансов лизинг. Когато с договора за лизинг се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, той се класифицира като договор за финансов лизинг, всички останали договори се класифицират като договори за оперативен лизинг.

Приходите от наем от оперативните лизинги се признават на линейна база за периода на лизинговия договор и се представят към други доходи от дейността, нетно в отчета за всеобхватния доход. Първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на основния актив и се признават като разход през срока на лизинговия договор на линейна база.

Основният актив, предмет на лизинговия договор, остава и се представя в отчета за финансовото състояние на Дружеството.

Когато договорът съдържа лизингов и нелизингов компонент Дружеството прилага МСФО 15, за да разпредели възнаграждението по договора върху всеки компонент.

2.18. Доходи за персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите на Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на годишния финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено социално и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на Дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски са регламентирани в Кодекса за социално осигуряване (КСО), както и в Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата на Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2021 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство, са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд. Дължимите от Дружеството вноски по плановите с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала си обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение на съответния служител за два месеца при прекратяване на трудовото правоотношение с него поради

пенсioniране. В случай, че служителът е придобил в предприятието или в същата група предприятия десет години трудов стаж през последните двадесет години, обезщетението е в размер на брутното трудово възнаграждение за шест месеца. По своите характеристики тези схеми представляват нефиндирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им - в отчета за всеобхватния доход като:

а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”;

б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, Дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение поради пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в България, където функционира и самото Дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор на служители, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план (напр. за реструктуриране), да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите в случаите на доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Други дългосрочни доходи

Членовете на Управителния и Надзорния съвет (Съвета на директорите преди промяната в управленската структура от 02.12.2021 г.), на които е възложено управлението на Дружеството имат право да получават, освен постоянно възнаграждение, и променливо възнаграждение. При определяне постоянното и променливо възнаграждение се взимат предвид измененията на годишна база на средния размер на възнагражденията за пълно работно време на работниците и служителите в Дружеството извън управлението му, както и обичайната практика на „Неохим” АД за парично стимулиране на работниците и служителите, наети за осъществяване на дейността на Дружеството. Определянето и изплащането на променливо възнаграждение може да се извършва,

като се вземат предвид текущото финансово състояние на Дружеството за съответното тримесечие, респективно финансова година и изпълнението на не по-малко от три от четири критерии, които са предвидени в Политиката за възнаграждения, определени на годишна база за предходната финансова (календарна) година. Разсрочената част от променливото възнаграждение се изплаща пропорционално през периода на разсрочване, който е три години, считано от месеца, следващ месеца на приемане на решението. Разсрочената част от променливото възнаграждение е 40 % от общия му размер. Дружеството признава доходи, платими 12 или повече месеци след края на периода, през който са заработени като други нетекущи задължения на база на тяхната настояща стойност към датата на отчета за финансовото състояние.

2.19. Акционерен капитал и резерви

Неохим АД е акционерно Дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

Дружеството отчита основния си акционерен капитал по номинална стойност на регистрираните в Търговския регистър акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, Дружеството е длъжно да формира и фонд Резервен (законови резерви), като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание на акционерите.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Обратно изкупените собствени акции са представени в отчета за финансовото състояние по себестойност (цена на придобиване) като с брутната цена на обратно изкупените акции е намален собственият капитал на Дружеството. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции се представят директно в собствения капитал на Дружеството в компонента “Неразпределена печалба”.

Компонент от последващи оценки на задължение по пенсионни планове с дефинирани доходи (към натрупани печалби) е формиран от последващите оценки на задълженията към персонала при пенсиониране, които по същество представляват актюерски печалби и загуби признавани веднага, в периода, в който възникват. Те се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”.

2.20. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2022 г. е 10% (2021 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степеня, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда при изготвяне на годишния отчет за финансово състояние и се редуцира до степеня, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на Дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (България), и то тогава и само тогава, когато Дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху дохода.

Към 31.12.2022 г. отсрочените данъци върху печалбата на Дружеството са оценени при ставка, валидна за 2023 г., която е в размер на 10%.

2.21. Нетна печалба/(загуба) на акция

Основната печалба /(загуба) на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба на акция с намалена стойност не се изчислява, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.22. Провизии

Провизии се признават, когато Дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно че погасяването/уреждането на това задължение ще породи необходимост от изходящ поток от ресурси на Дружеството. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на отчета за финансовото състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение.

Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, Дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване и стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), където е представена и самата провизия.

2.23. Правителствено финансиране (дарение от публични институции)

Правителственото финансиране са различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствено финансиране (дарение от публични институции) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране (дарение от публични институции), свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите, или ако е нормативно определено и получено в последващ период – в него.

Правителствено финансиране (дарение от публични институции), свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущата печалба или загуба на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

2.24. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се

добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да порождават парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат само на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Дружеството е определило бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци. Този модел включва паричните средства и еквиваленти и търговските и други вземания.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани като финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти) и финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без рециклиране на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти).

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив порождават парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Дружеството включват: парични средства и еквиваленти в банки и търговски вземания, вкл. от свързани предприятия.

Дружеството е направило неотменим избор да класифицира в категорията финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (капиталови инструменти) малцинствените си капиталови инвестиции, които то държи дългосрочно. Тези инструменти не се търгуват на борси и са представени в отчета за финансово състояние към статията „други дългосрочни капиталови инвестиции”.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на Дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* Дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти в банки, Дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Дружеството прилага “тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга

на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, Дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

Финансовите обезценени активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства. При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като пасиви по амортизирана стойност. Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Обичайно те се класифицират и оценяват по амортизирана стойност.

Получени заеми и други привлечени средства (вкл. задължения към доставчици)

След първоначалното им признаване, Дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.25. Оценяване по справедлива стойност

МСФО 13 се прилага, когато в друг МСФО се изисква или позволява оценяване по справедлива стойност или оповестяване на оценяването по справедлива стойност, както на финансови инструменти, така и на нефинансови позиции. Стандартът не е приложим за операциите с плащане на базата на акции, попадащи в обхвата на МСФО 2 "Плащане на базата на акции", както и по отношение на оценките, които имат някои сходства с оценяването по справедлива стойност, но не представляват такова - като оценката по нетна реализируема стойност в МСС 2 "Материални запаси" или по стойността в употреба в МСС 36 "Обезценка на активи".

Някои от активите и пасивите на Дружеството се оценяват и представят/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са на повтаряща се (ежегодна)

база – финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, определени търговски и други вземания и задължения.

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

На датата на годишния финансов отчет съобразно счетоводната политика на Дружеството се прави от отговорното лице общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и се предлага за одобрение пред изпълнителния директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата.

2.26. Сегментно отчитане

Отчетен сегмент представлява отграничим компонент на Дружеството, който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на Дружеството), чиито оперативни резултати редовно се преглеждат от ръководството, вземащо главните оперативни решения, при вземането на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му и за който е налице отделна финансова информация. Дружеството има един единствен сегмент на отчитане.

2.27. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

2.27.1. Основни ценови фактори. Действащо предприятие

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на база на принципа за действащо предприятие. При оценката на ръководството относно приложението на този принцип са взети предвид следните ключови фактори:

2.27.1.1. Влияние на цената на природния газ върху доходността и отчетените финансови резултати. Доставка на природен газ.

Влияние на цената на природния газ

Природният газ е основна производствена суровина за Дружеството, а цената на природния газ винаги е оказвала съществено влияние върху доходността и отчетените финансови резултати на Дружеството. Около 79% (2021 г.: 74%) от себестойността на продукцията се формира именно от тази суровина. Непрекъсваемостта в доставките на природен газ и цената му са ключови за производствената дейност. През 2022 г., Дружеството отчита разходи за природен газ в размер на 418,020 х.лв. (2021 г.: 200,545 х.лв.), което представлява нарастване в размер на 217,475 х. лв. Увеличението се дължи на ръст в доставната цена, не се наблюдава ръст в потребеното количество (Приложение №5). В допълнение, през текущия период, brutните изходящи парични потоци (с ДДС) за доставката на природен газ са в размер на 485,152 х.лв. (2021 г.: 234,815 х.лв.), което представлява нарастване в размер на 250,337 х. лв. През 2022 г. средната доставна цена на природния газ, по която Дружеството е доставяло основния си производствен материал, е в размер на 143.82 лв./Мвч. (2021 г.: 55.93 лв./Мвч.), което е ръст с 157%.

Ръководството на Дружеството е направило приблизителни калкулационни изчисления, които могат да бъдат обобщени в следното:

- При нарастване на цената на природния газ с 10%, влиянието върху финансовия резултат за 2022 г. би било намаляване с около 25,546 х.лв.;
- При намаляване на цената на природния газ с 10%, влиянието върху финансовия резултат за 2022 г. би било нарастване с около 25,546 х.лв.

От началото на 2023 г. до месец март 2023 г. обявената публична цена на Булгаргаз ЕАД е в границите от 191,36 лв./Мвч, за месец януари, 135,99 лв./Мвч. за месец февруари и 118,38 лв. /Мвч за месец март, като е налице тенденция за постепенно намаляване на цената на природния газ в България от месец февруари 2023 г. Тенденция за намаляване на цената на природния газ от месец декември 2022 г. се отчита и на нидерландската борса TTF.

При намаляване на доставната цена на природния газ, който е основна производствена суровина за Дружеството, се намалява себестойността на произвежданата продукция в Неохим АД, съответно това улеснява българските земеделски производители да купуват азотни торове за подхранване на културите на по-достъпни цени.

Оценката на ръководството на Неохим АД е, че към момента, Дружеството все още е изложено на значителен риск от негативни промени на цената на доставяния природен газ, включително от риск за по-бавно намаляване на цената на природния газ в България, спрямо цената в чужбина. При изготвяне на бюджета за 2023 г. то е приложило консервативен подход при планиране на разходите за природен газ.

Доставки на природен газ

През 2022 г. делът на „Булгаргаз“ ЕАД в доставките за Дружеството на природен газ е 100% (2021 г.: 95.71% дял). В допълнение, доставянето на природен газ за Дружеството се извършва единствено през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Ръководството на Неохим АД непрекъснато търси различни възможности за закупуване на природен газ, които включват както директни договаряния с доставчици, така и закупуване чрез лицензираната борса за търговия с природен газ („Газов Хъб Балкан“ ЕАД) в България. С Решение №Л-560 от 28.09.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, на Неохим АД е издадена Лицензия № Л-560-15 от 28.09.2021 г. за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“ за срок от 10 години.

Оценката на ръководството на Неохим АД е, че към момента Дружеството продължава да е изложено на риск по отношение на сигурността на доставките на природен газ. Съгласно публично достъпна информация, Европейската комисия, както и държавите членки на ЕС и в частност българското правителство, продължават да работят по обезпечаването с доставки от необходими количества природен газ.

Дружеството не е изложено на съществен риск от негативни промени в цените на другите суровини и материали, защото съгласно договорните отношения с доставчиците, те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара.

2.27.1.2. Цена на квотите за въглеродни емисии

Въздействието на дейността на дружеството върху климата е свързано основно с генерирането на въглеродни емисии при производството на амоняк и азотна киселина. За отделените въглеродни емисии то формира задължение за закупуване на въглеродни квоти като разлика между общо дължимите въглеродни квоти и безплатно предоставените такива.

Дружеството е изложено на ценови риск от цената на квотите за въглеродни емисии. Ръководството управлява този риск като следи ежедневно борсовата цена на квотите. Този процес се следи и управлява текущо.

Пазарните цени на квотите към 31 декември за период от шест години е, както следва:

- 31.12.2017 г. - 8.14 EUR (15.92 BGN);
- 31.12.2018 г. - 24.64 EUR (48.19 BGN), и ръст на нарастване спрямо 2017 г. с 202.7%;
- 31.12.2019 г. - 24.48 EUR (47.88 BGN), и ръст на нарастване спрямо 2017 г. с 201%.; несъществено намаление спрямо 2018 – 0.6%;
- 31.12.2020 г. - 32.54 EUR (63.64 BGN), и нарастване спрямо 2019 г. с 33%;
- 31.12.2021 г. - 79.96 EUR (156.39 BGN), и нарастване спрямо 2020 г. с 146%;
- 31.12.2022 г. – 78.70 EUR (153.92 BGN), и несъществено намаление спрямо 2021 г. с 1.58%;

Текущата цена на квотите обаче от месец март 2023 г. е около 160 лв., като цената на няколко пъти в дневна търговия преминава праг от 100 евро/квота (196 лв./квота). Закупените от Дружеството квоти от началото на 2023 г. са при средна цена от 162,26 лв. (82,96 EUR), ръст спрямо 31.12.2022 г. с около 5%. В допълнение, за периода от 2018 до 2022 г., нарастването на цената на квотите е 219.40%.

Нарастването на цената на въглеродните квоти води до нарастване на себестойността на произвежданата продукция и повлиява негативно върху резултатите на Дружеството.

През 2022 г. Дружеството придобива квотите за въглеродни емисии на средна цена 149.55 лв., докато закупените квоти през 2021 г. са при средна цена 90.30 лв., което представлява ръст от 59.25 лв. (66%). Паричните потоци, свързани с квотите за 2022 г. са 36,965 х. лв. (2021 г.: 24,952 х. лв.), а отчетените разходи в отчета за всеобхватния доход са 40,003 х. лв. (2021 г.: 22,377 х. лв.). Ръководството на Дружеството е направило приблизителни калкулационни изчисления, които могат да бъдат обобщени, че при нарастване на цената на квотите с 10% спрямо средната покупна цена за 2022 г., влиянието върху разходите би било нарастване с около 4,000 х.лв., съответно финансовият резултат на Дружеството би бил намален със същата сума, респ. при намаление на цената на квотите ефектът би бил обратен.

Промяната във фаза 4, в сравнение с предходния подход за разпределение на безплатните квоти (фаза 3) е, че разпределението на квоти зависи от равнището на дейност на инсталациите, а не от капацитета на същите, т.е намаляване на производството ще рефлектира върху количеството на безплатните квоти. При промени в нивата на активност на инсталациите над 15 % от базовата линия, която е съставена на база исторически данни и представлява производственото ниво за периода 2014-2018г, количеството безплатни квоти подлежи на промяна. Фаза 4 (от 2021-2030 г.) е разделена на два периода от по пет години, при всеки от които ще има отделно разпределение на безплатни квоти. Безплатното разпределение на квоти за втория период 2026-2030 ще бъде обект на верификация на втора базова линия за периода 2019-2023.

Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския Парламент и на Съвета е направена оценка и проверка с помощта на техническите критерии посочени в Делегиран Регламент (ЕС) 2021/2139 на Комисията, с цел установяване степента на екологична устойчивост на икономическата дейност на Дружеството, както и дали тя се квалифицира като екологично устойчива и допринасяща за постигане на следните екологични цели:

- а) смекчаване на изменението на климата;
- б) адаптиране към изменението на климата;
- в) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;
- г) преход към кръгова икономика;
- д) предотвратяване и контрол на замърсяването;
- е) защита и възстановяване на водното биоразнообразие и на водните екосистеми.

Производствата, на които е извършена оценка са производство на амонак и производство на азотна киселина, които са допустими за таксономията дейности. С помощта на техническите критерии се оценява дали тези дейности се квалифицират като допринасящи съществено за смекчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата, и дали те не нанасят значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели. Идентифицирани са рисковете за двете дейности.

Дейностите са квалифицирани като допустими за таксономията, но не екологоустойчиви. Съгласно критериите за нанасяне на значителни вреди и двете дейности не отговарят на критериите за смекчаване на изменението на климата. Отговарят на критериите за адаптиране към изменението на климата, водни и морски ресурси, замърсяване и биологично разнообразие и екосистеми. Критериите за кръгова икономика са неприложими и за двете производства.

По мнение на ръководството не са налице други негативни ценови фактори, които биха могли да оказат влияние върху дейността му и то ще продължи да изпълнява всички свои дейности и планирани обеми.

2.27.2. Изчисление на очаквани кредитни загуби за търговски вземания и парични вземания и еквиваленти.

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (търговски вземания и парични средства и еквиваленти) е област, която изисква използването на сложни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на Дружеството прави редица важни преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби, г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

За търговските вземания, вкл. от свързани лица

Дружеството използва матрици за провизии за изчислението на очакваните кредитни загуби от търговските вземания. Процентите на провизиите се базират на дните просрочие за групи от различни клиентски сегменти (портфейли), които имат сходни модели на загуба (тип клиент като сектор).

Всяка матрицата за провизии първоначално се основава на детайлни исторически наблюдения за проценти на несъбираемост на вземанията на Дружеството и движението на вземанията по групи просрочия. Обичайно се използват исторически данни поне за три години спрямо датата на финансовия отчет. Допълнително матрицата се калибрира така, че да коригира исторически установените зависимости за кредитните загуби с прогнозната информация, използвайки и вероятностни сценарии. Например, ако се очаква дадени прогнозни икономически условия да се влошат или подобрят през следващата година, което може да доведе до корелационно увеличение на просрочията в даден клиент, историческите проценти на неизпълнение се коригират. Към всяка отчетна дата наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение се актуализират и се отчитат ефектите от промените в прогнозните оценки.

Оценката на съотношението между наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение, прогнозните икономически условия и очакваните кредитни загуби е съществена счетоводна оценка. Стойността на очакваните кредитни загуби е чувствителна към промени в обстоятелствата и прогнозните условия. Историческите кредитни загуби на Дружеството и прогнозните икономически условия могат да се отклоняват спрямо действителната несъбираемост в бъдеще.

За паричните средства

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти в банки, Дружеството прилага общия „триетапен” подход за обезценка, определен от МСФО 9. За целта се

прилага модел, базиран на публикуваните рейтинги на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се определят показателите за PD (вероятности за неизпълнение), като се използват публичните данни на PD рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, чрез промяната на рейтинга на съответната банка от период в период, Дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват по формула за изчисление на очакваните кредитни загуби, като се вземат предвид наличие на гарантирани и/или обезпечени суми по съответните банкови сметки.

Ръководството на Дружеството е направило анализ и е установило, че паричните средства и еквиваленти съдържат несъществена очаквана кредитна загуба и е приело да не я осчетоводява във финансовия отчет.

2.27.3. Признаване и оценка на провизии

Квоти за емисии на парникови газове

В края на всеки отчетен период, Дружеството отчита емитирани количества квоти за емисии на парникови газове. В случай на реализиран недостиг на квоти, Дружеството признава провизия за настоящото му задължение за предаване на верифицираните квоти. Провизията се остойностява като количеството на недостига (разлика между безплатно отпуснатите квоти, наличните закупени от Дружеството и реално емитираните газове за докладвания период) на квоти, установено чрез специален формуляр – Докладване на годишните емисии, се оценяват по текущи пазарни цени към датата на отчета за финансовото състояние, а промените в размера на задължението се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Депа за производствени отпадъци

Дружеството признава провизия за закриване на депа за производствени отпадъци и рекултивирание на терена, когато едновременно са налице:

- правно задължение по силата на §4, ал.1 от преходните и заключителни разпоредби към Наредба №6 от 27.08.2013 г. и на чл.14 от Директива 1999/31/ЕС за преустановяване на експлоатацията, закриване и/или привеждане на съществуващите депа за отпадъци и
- план за привеждане на депата в съответствие с нормативните изисквания, одобрен като видове дейности, срокове и прогнозируеми стойности от МОСВ, съгласно изискванията на посочената по-горе наредба.

За определяне на размера на провизията Дружеството назначава лицензирани експерти-еколози, които изготвят прогнозна оценка на разходите по видове дейности, необходими за изпълнение на задължението и издават специален доклад и план-сметка. Сумите, които се очаква, че ще бъдат усвоявани за срок, по-дълъг от една година, се дисконтират. Дисконтовият процент се определя на база среден лихвен процент на получените от дружеството дългосрочни инвестиционни кредити (Приложение №28).

2.27.4. Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, за които е преценено, че съществува голяма вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, същите се обезценяват до нетна реализируема стойност. В резултат на извършения годишен преглед е отчетена обезценка на материални запаси,

общо в размер на 1,717 х.лв. Разходите за обезценка на материални запаси включват обезценка на материали в размер на 245 х.лв. и обезценка на стоки в размер на 1,472 х.лв. (Приложение № 10).

2.27.5. Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани всяка година изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор. (Приложение № 29).

2.27.6. Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

Ръководството прави анализ и оценка за наличие на индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема или преустановяване дейността на Дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време, както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите планове и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, вкл. търговски и производствен опит, осигуряване на позиции на чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

За целта се разработват варианти на прогнози, чрез които се отчитат различните предположения за рискове, несигурности и вероятности за бъдещата реализация на паричните потоци и доходи от тези инвестиции. Всеки от вариантите се анализират внимателно от ръководството и резултатите от тях се претеглят при изчислението на възстановимата стойност на съответната инвестиция.

2.27.7. Обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи

В края на всяка финансова година Дружеството извършва преглед за обезценка на дълготрайните материални и нематериалните активи. При прегледа се вземат под внимание фактори свързани с: планове за използване на съответните активи, физическото им състояние и годност за употреба, влияние на нормативни изисквания, негативно влияние на промени в стопанската среда и други фактори. В резултат на този преглед ръководството преценя дали са налице условия за обезценка и при установяване на такива условия Дружеството отчита разход за обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), както и на разходи за придобиване на дълготрайни активи.

В резултат на извършения годишен преглед е отчетена обезценка до 100% на сгради и съоръжения, за които през отчетния период е взето решение, че няма да се използват в дейността на Дружеството, в размер на 102 х.лв. (Приложение № 11).

2.27.8. Признание на данъчни активи

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството на Дружеството е оценявана вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите да генерират в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби.

Не са признати активи по отсрочени данъци свързани с обезценка на инвестиции и вземания от дъщерно дружество, тъй като ръководството е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще (Приложение № 19).

2.27.9. *Свързани с договори за лизинг*

При идентифициране и класифициране на лизинг или на лизингов елемент в даден договор, ръководството на Дружеството прави редица важни преценки.

- налице ли е договор за лизинг, в т.ч. дали договорът съдържа идентифициран актив и дали по силата на него се прехвърля правото на контрол над използвания актив за съответния срок на договора;
- определяне срока на лизинга
- определяне на диференциалния лихвен процент по договорите за лизинг.

Ръководството е направило анализ на сключените наемни договори и е определило, че са налице 12 договора, които съдържат лизинг, както и, че по тях се прехвърля правото на контрол над използвания идентифициран актив за съответния срок на договора. Идентифицираните активи по тези договори са:

- нает офис;
- нает магазин;
- нает паркинг;
- наети вагони;
- наети автомобили – седем договора за наем на леки автомобили;
- телескопичен товарач телехендлер.

При определяне на срока на лизинга ръководството е взело предвид неотменимния период на лизинга, заедно с периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване, ако е сигурно, че тя ще бъде упражнена, както и периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване, ако е достатъчно сигурно, че тя ще бъде упражнена. По отношение на тези опции и вероятността за тяхното упражняване или не, ръководството е взело предвид редица фактори като: важността на наетия актив за дейността на Дружеството, разходи, които биха били свързани с прекратяване на договора и определяне на нов актив за нуждите на предприятието, опита до момента с тези активи и с наемодателите и др.под.

За три от договорите за лизинг (офис, магазин, паркинг) Дружеството е определило, че срокът им е договореният в договора срок – 5 г., доколкото: не е договорена опция за удължаване, налице са възможности за предсрочно прекратяване на договора при неплащане, по взаимно съгласие или др. под., но ръководството преценява, че на този етап не планира предсрочно прекратяване. За един от договорите (вагони) лизинговият срок е преценен от ръководството като двегодишен на база минал опит.

Относно договорите за лизинг на автомобили лизинговият срок е определен на база срокът, посочен в договорите – 60 месеца, като в договорите не е предвидена опция за удължаване.

При настъпване на важно събитие, или съществено изменение в обстоятелствата, които са под контрола на Дружеството и засягат сигурността в упражняването на опциите за удължаване/прекратяване, то прави повторна оценка на срока на договора.

Ръководството е приело за диференциален лихвен процент за договорите за лизинг, лихвен процент определен на база анализа на лихвените условия по получени от Дружеството дългосрочни банкови заеми със срок и условия, близки до тези при договорите за лизинг.

Към датата на всеки отчет ръководството на Дружеството извършва преглед за обезценка на активите с право на ползване. Ако са налице индикатори, че възстановимата стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите.

3. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

Приходите от договори с клиенти включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Продажби на продукция в страната	269,905	183,214
Продажби на продукция извън страната	355,709	167,188
Приходи от продажби на стоки	1,263	24
Приходи от продажби на услуги	17	17
	626,894	350,443

Продажби на продукция в страната

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Амониев нитрат – ЕО тор	248,482	165,368
Амоняк	19,429	16,981
Амонячна вода	1,369	347
НРК ес тор	149	88
Азотна киселина	262	166
Амониев хидрогенкарбонат	192	177
Други	22	87
	269,905	183,214

Продажби на продукция извън страната

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Амониев нитрат - ЕО тор	249,193	108,200
Амоняк	99,996	55,834
Амониев хидрогенкарбонат	4,604	3,068
Амонячна вода	1,875	86
Азотна киселина	41	-
	355,709	167,188

Разпределението на продажбите на продукцията по пазари е както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Европейски съюз (в т.ч. България)	463,034	248,221
Европа (в т.ч. Турция)	144,540	91,115
Азия и Африка	18,040	11,066
	625,614	350,402

Информация за основни клиенти

Общите приходи от сделки с най – големите клиенти на Дружеството са както следва:

Клиент	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Клиент 1	238,695	156,513
Клиент 2	45,789	8,669
Клиент 3	41,816	8,703
Клиент 4	36,687	12,190
Клиент 5	30,671	-
Клиент 6	21,990	-
Клиент 7	18,040	6,048
Клиент 8	17,307	-
Клиент 9	17,012	15,146
Клиент 10	15,203	7,005

Приходите за 2022 г. включват приходи в размер на 18,681 х.лв., които са били признати като пасиви по договори с клиенти в началото на отчетната година.

Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Задълженията за изпълнение са подробно оповестени в Приложение № 2.6.3.

Всички неудовлетворени и/или частично удовлетворени задължения за изпълнение на Дружеството към 31.12.2022 г. са по договори с очакван срок за изпълнение от една година или по-кратко.

Салда по договори с клиенти

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Вземания по договори с клиенти – трети лица, нетно от обезценка (<i>Приложение № 22</i>)	1,367	1,877
Вземания по договори с клиенти – свързани лица, нетно от обезценка (<i>Приложение № 21</i>)	93	-
Пасиви по договори с клиенти - свързани лица (<i>Приложение № 32</i>)	6,379	10,799
Пасиви по договори с клиенти – трети лица (<i>Приложение № 32</i>)	5,210	7,882

Вземанията по договори с клиенти – трети лица намаляват основно поради подобрената събираемост на вземанията.

Пасивите по договори с клиенти – свързани лица и трети лица, включват авансово получени плащания от клиенти във връзка с продажби на продукцията.

Изменението на пасивите по договори с клиенти през 2022 г. е както следва:

Пасиви по договори с клиенти	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Салдо на 1 януари (<i>Приложение № 32</i>)	18,681	9,639
Отчетени приходи, които са били признати като пасив по договор	(18,681)	(9,639)
Получени плащания от клиенти (без тези признати като приходи през периода)	11,589	18,681
Салдо на 31 декември	11,589	18,681

Приходите от продажба на стоки са в размер на 1,263 х.лв. и са основно от продажби на торове, амоняк и др. (2021 г.: 24 х.лв. - торове, препарати и др.).

Приходите от продажба на услуги в размер на 17 х.лв. представляват предоставени ИТ услуги (31.12.2021 г.: 17 х.лв.).

4. ДРУГИ ДОХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Правителствени финансираня	16,685	2,996
Приходи от продажба на материали	1,357	1,390
Отчетна стойност на продадени материали	(446)	(707)
<i>Печалба от продажба на материали</i>	911	683
Приходи от продажба на природен газ	-	1,161
Отчетна стойност на продадения природен газ	-	(1,200)
<i>Загуба от продажба на природен газ</i>	-	(39)
Приходи от продажба на ДМА	240	378
Балансова стойност на продадени ДМА	(189)	(177)
<i>Печалба от продажба на ДМА</i>	51	201
Транспортни услуги	342	240
Приходи от ликвидация на ДМА	312	411
Приходи от наеми	286	291
Получени застрахователни обезщетения	216	58
Отписани задължения	86	25
Излишъци на активи	52	224
Трудова медицина	41	36
Промислени услуги	33	32
Бонус от мобилен оператор	12	4
Приходи от глоби и неустойки	8	-
Възстановена обезценка на материални запаси	2	71
Маневрени услуги	-	23
Освободена провизия, начислена в предходни периоди	-	4
(Загуба)/Печалба от курсови разлики	(264)	17
Други	66	60
	18,839	5,337

Правителствените финансираня включват основно:

- Финансиране по „Програма за компенсиране на небитови крайни потребители на електрическа енергия“ в размер на 16,659 х.лв. (2021 г.: 2,649 х.лв.), която е одобрена от правителството на страната, във връзка със скока на цените на енергията. Програмата е изпълнявана през 2021 и 2022 г. и е предоставяна под формата на отстъпка във фактурите за ел.енергия.
- Финансиране за електроенергия - няма (2021 г.: 159 х. лв.), което представлява правителствена помощ за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници, за която Дружеството е кандидатствало по Наредбата за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници. Програмата е приключена към 31.06.2021 г.;
- Финансиране по оперативни програми за обекти, свързани с енергийната ефективност на Дружеството в размер на 21 х. лв. (2021 г.: 37 х. лв.). (Приложение № 30);

Останалата част от финансиранята е свързана с оперативни програми по човешки ресурси.

<i>Печалбата от продажба на материали включва:</i>	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Метален скрап	359	575
Калиев хлорид	146	40
Масло отработено	13	13
Други	393	55
	911	683

Приходи от продажба на природен газ

През 2022 г. Дружеството не е извършвало покупки и продажба на природен газ. През 2021 г., в хода на текущата си оперативна дейност, Дружеството е извършвало такива сделки, за което има издаден лиценз от Комисия за енергийно и водно регулиране (Приложение №16). Тези сделки са имали съпътстващ характер и не се третираат като основна и ключово определяща за бизнеса на Дружеството дейност.

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

<i>Разходите за материали включват:</i>	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Основни суровини и материали	433,441	209,300
Горива и енергия	38,636	20,830
Спомагателни материали	1,590	1,027
Резервни части	1,543	903
Други материали	816	259
	476,026	232,319

Основните суровини и материали включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Природен газ	418,020	200,545
Амоняк	5,360	-
Амбалаж	4,822	3,905
Омаслител	1,187	1,058
Благородни метали	1,099	1,392
Магнезит	1,002	937
Натриева основа	813	393
Диетаноламин	408	391
Сярна киселина	203	195
Катализатори	168	130
Вар негасена	92	65
Магнезиев карбонат	78	65
Моноамониев фосфат	48	10
Антипенител	46	38
Калиев хлорид	8	17
Метилдиетаноламин	-	30
Диамониев фосфат	-	26
Други суровини и материали	87	103
	433,441	209,300

Разходите за природен газ през отчетната година нарастват спрямо предходната в размер на 217,475 х. лв., като изменението е нетно и е свързано основно с: нарастване на цената на природния газ – 255,457 х. лв. и намаляване на количествата потребена газ – 37,982 х.лв. (2021 г.: нарастват с 94,625 х. лв., което е свързано основно с: нарастване на цената на природния газ - 94,945 х. лв. и намаляване на количества потребена газ - 320 х. лв.).

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ*Разходите за външни услуги* включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Транспорт	9,031	6,738
Ремонт на ДМА	7,267	4,309
Охрана	1,290	1,200
Застраховки	1,117	1,107
Обработка на товари	939	769
Пожарна безопасност	718	718
Данъци и такси	675	570
Почистване и озеленяване	546	410
Абонаментно обслужване и технически контрол	459	334
Хамалие и пристанищни разходи	427	386
Консултантски услуги	233	295
Комуникация	203	190
Курсове квалификация	81	16
Лизинг	75	38
Оползотворяване/обезвреждане на отпадъци	72	59
Разходи за конференции	70	9
Банкови такси	66	154
Стоков контрол	61	58
Спедиторски услуги	19	95
Реклами	8	66
Граждански договори и хонорари	8	9
Демонтаж на сгради и съоръжения	8	1
Морско навло	-	1,518
Други услуги	303	288
	23,676	19,337

Начислените за 2022 г. разходи за годината за задължителен одит (представени към консултантски услуги) са общо в размер на 176 х. лв., в т.ч. 103 х.лв. във връзка с одит за 2021 г. и 73 х.лв. във връзка с одит за 2022 г. (2021 г.: общо 143 х. лв., в т.ч. 88 х.лв. за одит за 2020 г. и 55 х.лв. във връзка с одит за 2021 г.). Договорената сума за одит за 2022 г. е в размер на 194 х. лв. Одиторът не е предоставял други услуги извън одита.

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Възнаграждения	22,752	19,573
Социални осигуровки	4,558	4,086
Предоставена храна на персонала	1,054	1,199
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала	375	272
	28,739	25,130

Разходите за възнаграждения включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Текущи възнаграждения	22,678	19,702
Начислени/(възстановени) суми за неизползван платен отпуск	60	(129)
Начислени разсрочени възнаграждения на УС	14	-
	22,752	19,573

Социалните осигуровки включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Осигуровки	4,546	4,116
Начислени/(възстановени) суми за ДОО за неизползван платен отпуск	12	(30)
	4,558	4,086

8. ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ СТОКИ

Отчетна стойност на проддените стоки

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Смесени торове	541	4
Амониев сулфонитрат	341	-
Амоняк	327	-
Други	20	13
	1,229	17

9. ВЪЗСТАНОВЕНА /(НАЧИСЛЕНА) ОБЕЗЦЕНКА НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ, НЕТНО

<i>Обезценка на финансови активи, нетно</i>	2022 <i>BGN '000</i>	2021 <i>BGN '000</i>
Начислени кредитни загуби - свързани лица	-	(17)
Възстановени кредитни загуби – свързани лица	17	139
Начислени кредитни загуби – трети лица	(10)	(612)
Възстановени кредитни загуби – трети лица	23	83
	30	(407)

10. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

<i>Другите разходи за дейността</i> включват:	2022 <i>BGN '000</i>	2021 <i>BGN '000</i>
Разходи за въглеродни емисии	40,003	22,377
Обезценка на материални запаси	1,717	331
Начислени суми свързани с провизии (Приложение № 28)	221	182
Глоби и неустойки по договор за природен газ	131	1
Обезценка на предоставени аванси за доставки	106	-
Командировки	82	10
Възнаграждение на членове на СД –юридически и физически лица	75	194
Непризнат данъчен кредит по ДДС	29	29
Липса и брак на материали и продукция	29	17
Представителни мероприятия	7	26
Санкции за замърсяване на околната среда	5	-
Други	25	11
	42,430	23,178

Разходи за въглеродни емисии

При осъществяване на дейността си Дружеството генерира въглеродни емисии. Към 31.12.2022 г. цената на емисионните квоти е 78.70 EUR (153.92 BGN), а към 31.12.2021 г. - 79.96 EUR (156.39 BGN).

Към 31.12.2022 г. няма начислена провизия за квоти за въглеродни емисии защото дружеството има наличност от безплатни квоти над дължимите за годината. Същите ще бъдат използвани за покриване на задължения на дружеството през следващия отчетен период (Приложение №16). Към 31.12.2021 г. Дружеството също няма начислена провизия, тъй като е разполагало с достатъчни по размер закупени и безплатни квоти за покриване на задължението за генерирани емисии (Приложение №28).

Обезценка на материални запаси

През 2022 г. разходите за обезценка на материални запаси включват обезценка на материали в размер на 245 х.лв., обезценка на стоки в размер на 1,472 х.лв. (2021 г.: обезценка само на материали в размер на 331 х.лв.).

През текущия период е отчетен разход за обезценка на спомагателни материали, резервни части и други материали, поради морално и техническо остаряване, които няма да се използват в дейността.

Отчетените разходи за обезценка на стоки са в резултат на извършен преглед до нетна реализируема стойност.

11. ОБЕЗЦЕНКА И ОТПИСВАНЕ НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Обезценката на и отписани нетекущи активи са както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Обезценка на дълготрайни материални активи	102	520
Отписани дълготрайни материални активи	35	63
Обезценка на разходи за придобиване на ДМА	17	-
Възстановена обезценка на разходи за придобиване на ДМА	-	(7)
	154	576

Към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. е направена обезценка на дълготрайни материални активи, които не се използват активно в дейността на джестството или няма да се ползват. Към 31.12.2022 г. е направена обезценка на разходи за придобиване на дълготрайни материални активи във връзка с работен проект, чистото изпълнение е преустановено (31.12.2021 г.: няма).

12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи представляват:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Разходи за лихви на активи "право на ползване"	23	33
Разходи за лихви по получени банкови заеми	83	241
Разходи за лихви за наличности по банкови сметки	314	142
	420	416

13. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

<i>Отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)</i>	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	79,584	48,727
Текущ разход за данък върху печалбата за годината- 10% (2021 г. :10 %)	(7,958)	(4,873)
<i>Отсрочени данъци върху печалбата</i>		
Свързани с възникване и обратно проявление на временни разлики	153	(28)
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата за годината)	(7,805)	(4,901)
<i>Равнение на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат</i>	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Счетоводна печалба за годината	77,980	52,619
Разход за данък върху печалбата - 10% (2021 г.:10%)	(7,798)	(5,262)
<i>От непризнати суми по данъчна декларация</i>		
Свързани с увеличения – 72 х.лв. (2021 г.: 45 х. лв.)	(7)	(4)
Приспаднати суми в данъчната декларация, за които по-рано не е признаван данъчен актив (данъчни загуби и обезценки)	-	365
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата за годината)	(7,805)	(4,901)
Ефективна данъчна ставка	10.01%	9.31%

Друг всеобхватен доход

Компонентите на друг всеобхватен доход включват само такива, които няма да бъдат рекласифицирани към печалбата/загубата – ефектите от последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи. Не е отчетен данъчен ефект, доколкото съгласно действащото законодателство данъчен ефект възниква само за сумите, които ефективно се отчитат през финансовия резултат.

14. НЕТНА ПЕЧАЛБА НА АКЦИЯ

	<i>2022</i>	<i>2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Средно претеглен брой акции, на база дни	2,585,964	2,585,964
Печалба за годината (х. лв.)	70,175	47,718
Нетна печалба на акция (лева)	27.14	18.45

15. ИМОТИ, МАШИНИ, ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради		Машины, съоръжения и оборудване		Транспортни средства		Други		Разходи за придобиване и аванси		Общо	
	2022 BGN '000	2021 BGN '000	2022 BGN '000	2021 BGN '000	2022 BGN '000	2021 BGN '000	2022 BGN '000	2021 BGN '000	2022 BGN '000	2021 BGN '000	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	24,253	24,509	185,129	183,524	10,207	9,782	1,155	1,149	799	521	221,543	219,485
Придобити	-	-	-	-	-	655	-	-	2,646	2,315	2,646	2,970
Отписани	(246)	(256)	(297)	(409)	(94)	(230)	(27)	(17)	-	-	(664)	(912)
Трансфер от Активи право на ползване	-	-	-	-	38	-	-	-	-	-	38	-
Трансфер от разходи за придобиване			2,210	2,014	-	-	8	23	(2,218)	(2,037)	-	-
Салдо на 31 декември 2022	24,007	24,253	187,042	185,129	10,151	10,207	1,136	1,155	1,227	799	223,563	221,543
Намрупана амортизация и обезценка												
Салдо на 1 януари	13,337	12,434	136,797	127,893	8,301	7,996	1,111	1,101	7	15	159,553	149,439
Начислена амортизация за годината	655	685	8,680	9,026	567	535	16	27	-	-	9,918	10,273
Начислена обезценка	5	288	97	232	-	-	-	-	17	-	119	520
Трансфер от Активи право на ползване	-	-	-	-	38	-	-	-	-	-	38	-
Отписана обезценка	(2)	(3)	(14)	(110)	-	-	(3)	(2)	(7)	(8)	(26)	(123)
Отписана амортизация	(55)	(67)	(277)	(244)	(66)	(230)	(24)	(15)	-	-	(422)	(556)
Салдо на 31 декември 2022	13,940	13,337	145,283	136,797	8,840	8,301	1,100	1,111	17	7	169,180	159,553
Балансова стойност на 31 декември 2022	10,067	10,916	41,759	48,332	1,311	1,906	36	44	1,210	792	54,383	61,990
Балансова стойност на 1 януари	10,916	12,075	48,332	55,631	1,906	1,786	44	48	792	506	61,990	70,046

Към 31 декември 2022 дълготрайните материални активи на Дружеството включват земи на стойност 3,630 х. лв. (31 декември 2021: 3,630 х. лв.) и сгради с балансова стойност 6,437 х. лв. (31 декември 2021: 7,286 х. лв.).

Към 31 декември 2022 в състава на дълготрайните материални активи са включени активи, които са амортизирани напълно, но продължават да се използват в стопанската дейност с отчетна стойност 63,171 х. лв. (31 декември 2021: 56,213 х. лв.).

Към 31 декември 2022 има учредена договорна ипотека на недвижими имоти с балансова стойност 4,170 х. лв. (31 декември 2021: 4,460 х. лв.) и залог на машини и съоръжения с балансова стойност 6,821 х. лв. (31 декември 2021: 8,111 х. лв.) като обезпечение по ползвани банкови кредити (Приложение № 26).

Към 31 декември 2022 разходите за придобиване на дълготрайни активи включват предоставени аванси на доставчици в размер на 445 х. лв. (31 декември 2021 г.: 191 х.лв.) и открити проекти за 765 х.лв. (31 декември 2021 г.: 601 х.лв.).

Откритите проекти са както следва:	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Подгревател на технологичен природен газ	331	-
Доставка и монтаж на винтов компресор	202	201
Помпи мембранни дозиращи	80	-
Затворена система за уплътняваща вода на помпи за амонячна вода	46	8
Проект за ремонт на подкранов път	19	-
Кондензна помпа поз.928А	16	10
Разходомери, тръбопроводи, спирателна арматура за течен и газообразен амоняк	-	123
Изграждане на система за управление на човешките ресурси	-	70
Модернизация на системата за регулиране на оборотите на турбокомпресор	-	70
Подмяна на 2 броя помпени агрегати с магнитен куплунг	-	46
Система за блокировка по осево изместване на компресорите и турбините	-	28
Възстановяване на покрив на сграда КБС	-	22
Други обекти	88	30
Обезценка на разходи за придобиване на ДМА	(17)	(7)
	765	601

16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Софтуери и лицензия</i>	<i>Квоти за въглеродни емисии</i>
Отчетна стойност		
Към 1 януари 2021	1,079	-
Придобити	23	23,616
Отписани	-	(22,495)
31 декември 2021	1,102	1,121
Придобити	123	38,882
Отписани	(137)	(40,003)
31 декември 2022	1,088	-
Натрупана амортизация и обезценка		
Към 1 януари 2021	1,041	-
Начислена амортизация за годината	27	-
Отписана амортизация	-	-
31 декември 2021	1,068	-
Начислена амортизация	21	-
Отписана амортизация	(137)	-
31 декември 2022	952	-
Балансова стойност към 31 декември 2021, в т.ч.:	34	1,121
<i>Нетекущи</i>	<i>34</i>	
<i>Текущи</i>		<i>1,121</i>
Балансова стойност към 31 декември 2022 в т.ч.:	136	-

Лицензия за търговия с природен газ

През 2021 г. Комисията за енергийно и водно регулиране издава на Дружеството лицензия за търговия с природен газ. Цената на придобиване е в размер на 15 х.лв.

Емисии за парникови газове

През 2022 г. Дружеството е закупило 260 х. квоти емисии на стойност 38,882 х.лв. (2021 г.: 262 х. квоти емисии на стойност 23,616 х.лв.). Към 31.12.2022 г. Дружеството разполага с 293 х.бр. безплатни квоти (31.12.2021 г.: разполага с 76 х.бр. безплатни квоти, както и с 7.7 х.бр. непотребени квоти за въглеродни емисии).

	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Салдо в началото на годината	1,121	-
Новопридобити	38,882	23,616
Отписани на текущ разход (Приложение № 10)	(40,003)	(22,377)
Отписани във връзка с провизия (Приложение № 10)	-	(118)
Салдо в края на годината	-	1,121

17. АКТИВИ „ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ“

Дружеството има неотменими ангажименти по лизингови договори и признава активи „право на ползване“:

	<i>Недвижими имоти BGN '000</i>	<i>Транспортни средства BGN '000</i>	<i>Общо BGN '000</i>
Отчетна стойност			
Салдо на 1 януари 2021 г.	519	1,530	2,049
Увеличения/придобити	-	865	865
Намаления/отписани	-	(620)	(620)
Салдо на 31 декември 2021	519	1,775	2,294
Увеличения/придобити	-	244	244
Трансфер към Транспортни средства	-	(38)	(38)
Намаления/отписани	-	(154)	(154)
Салдо на 31 декември 2022	519	1,827	2,346
Надрупана амортизация			
Салдо на 1 януари 2021 г.	181	819	1,000
Начислена амортизация за годината	97	614	711
Отписана амортизация	-	(620)	(620)
Салдо на 31 декември 2021	278	813	1,091
Начислена амортизация за годината	84	667	751
Трансфер към Транспортни средства	-	(38)	(38)
Отписана амортизация	-	(154)	(154)
Салдо на 31 декември 2022	362	1,288	1,650
Балансова стойност на 1 януари 2021 г.	241	962	1,203
Балансова стойност на 31 декември 2022 г.	157	539	696

Лизингови дейности на дружеството

Дружеството наема недвижими имоти (офис, магазин и паркинг) и транспортни средства (автомобили и релсови превозни средства). Лизинговите активи не могат да бъдат използвани като обезпечения по други договори.

18. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

<i>Име на дружеството</i>	<i>Местонахождение на регистрация</i>	<i>Балансова</i>	<i>% на</i>	<i>Балансова</i>	<i>% на</i>
		<i>стойност</i>	<i>участие</i>	<i>стойност</i>	<i>участие</i>
		31.12.2022		31.12.2021	
		BGN '000		BGN '000	
Неохим Таръм ООД	Турция	83	99.92	83	99.92
Неохим Протект ЕООД	България	5	100	5	100
		88		88	

- Неохим Таръм ООД, гр. Одрин - Турция - внос, износ и вътрешна търговия на всички видове химически торове. Дата на придобиване – 15 октомври 2012. Дружеството е придобито чрез учредяване. Неохим Таръм ООД е правоприменик на Неохим Гюбре ООД, което е заличено и престава да съществува като е влято в Неохим Таръм ООД на 17.09.2018 г.
- Неохим Протект ЕООД, гр. Димитровград - охрана на имуществото на юридически лица, сгради, помещения и стопански офиси, охрана на физически лица и тяхното имущество и други. Дата на придобиване – 24 април 2002 чрез учредяване.

19. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

	<i>Временна разлика</i>	<i>Данък</i>	<i>Временна разлика</i>	<i>Данък</i>
	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване, в т.ч. от:	8,409	841	8,219	822
*Преоценка на земя при преминаване по МСФО	(46)	(5)	(46)	(5)
*Обезценка на сгради, машини, съоръжения и оборудване	4,779	478	4,696	470
*Обезценка на Разходи за придобиване на ДМА и аванси	17	2	7	1
Обезценка на Нематериални активи	148	15	148	15
Обезценка на материални запаси	4,336	434	2,972	297
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	607	61	565	56
Начисления за неизплатени доходи на физически лица	552	55	919	92
Провизия за рекултивация на депа за отпадъци	949	95	732	73
Обезценка на предоставени аванси за доставки	-	-	8	1
Активи право на ползване	22	2	80	8
Начисления за неизползван платен отпуск	171	17	96	10
Провизии за кредитни загуби	933	93	857	86
Общо активи по отсрочени данъци	16,127	1,613	14,596	1,460

Движението в отсрочените данъчни активи е представено по-долу:

<i>Отсрочени данъчни активи/(пасиви)</i>	<i>Салдо на 01 януари 2022</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Салдо на 31 декември 2022</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	822	19	841
Обезценка на Нематериални активи	15	-	15
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	56	5	61
Обезценка на материални запаси	297	137	434
Провизия за рекултивация на депа за отпадъци	73	22	95
Провизия възнаграждение на чужди физически и юридически лица	37	(6)	31
Начисления за неизползван платен отпуск	10	7	17
Начисления за неизплатени доходи на местни физически лица	55	(31)	24
Провизии за кредитни загуби по вземания	86	7	93
Обезценка на предоставени аванси за доставки	1	(1)	-
Активи право на ползване	8	(6)	2
Общо данъчни активи	1,460	153	1,613

<i>Отсрочени данъчни активи/(пасиви)</i>	<i>Салдо на 01 януари 2021</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Салдо на 31 декември 2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	918	(96)	822
Обезценка на Нематериални активи	15	-	15
Провизия за емисии (квоти за парникови газове)	12	(12)	-
Начисления за задължения към персонала при пенсиониране	66	(10)	56
Обезценка на материални запаси	273	24	297
Провизия за рекултивация на депа за отпадъци	56	17	73
Провизия възнаграждение на чужди физически и юридически лица	24	13	37
Начисления за неизползван платен отпуск	25	(15)	10
Начисления за неизплатени доходи на местни физически лица	50	5	55
Провизии за кредитни загуби по вземания	45	41	86
Обезценка на предоставени аванси за доставки	1	-	1
Активи право на ползване	3	5	8
Общо данъчни активи	1,488	(28)	1,460

Не са признати активи по отсрочени данъци върху:

	<i>Временна разлика</i>	<i>Данък</i>	<i>Временна разлика</i>	<i>Данък</i>
	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Обезценка на инвестиции в и вземания от дъщерно дружество	(18,386)	1,839	(18,386)	1,839
Общо	(18,386)	1,839	(18,386)	1,839

20. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Материали	22,433	19,174
Готова продукция	18,420	5,671
Незавършено производство	8,629	6,478
Стоки	3,258	22
Основни материали на път	-	262
	52,740	31,607

Материалите включват:

	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Благородни метали	9,068	7,055
Резервни части и лагери	6,335	6,047
Спомагателни материали	3,300	2,958
Основни материали	1,797	1,596
Амбалажни материали	1,556	984
Автомобилни гуми	28	33
Катализатори	20	160
Други материали	329	341
	22,433	19,174

Основни материали

	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Магнезит	577	417
Метилдиетаноламин	226	-
Омаслител	187	190
Натриева основа	176	95
Калиев хлорид	163	283
Калциев карбонат	55	57
Вар негасена	51	49
Моноамониев фосфат	47	122
Химикали катализатори	43	45
Диетаноламин	-	126
Други	272	212
	1,797	1,596

<i>Готова продукция</i>	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Амониев нитрат – ЕО тор	18,036	5,577
Амониев хидрогенкарбонат	306	78
Амонячна вода	60	13
Смесени торове	17	-
Други	1	3
	18,420	5,671
 <i>Незавършено производство</i>	 <i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	 <i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Амоняк	7,861	5,870
Амониев нитрат – плав	397	158
Азотна киселина	283	391
Други	88	59
	8,629	6,478
 <i>Стоки</i>	 <i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	 <i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Амониев сулфат	1,575	-
Смесени торове	1,205	14
Амониев сулфонитрат	470	-
Други	8	8
	3,258	22

При направения преглед за обезценка на материалните запаси към 31.12.2022 г. е отчетена обезценка в размер на 1,717 х. лв. (Приложение № 10)

Към 31 декември 2022 има учредени залози като обезпечение по ползвани банкови кредити върху следните материални запаси:

- Благородни метали – 9,068 х. лв. (31 декември 2021: 7,055 х. лв.);
- Готова продукция (амониев нитрат) – 18,036 х. лв. (31 декември 2021: 5,577 х. лв.);
- Незавършено производство (амоняк) – 7,861 х. лв. (31 декември 2021: 5,870 х. лв.).

21. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Вземания по продажби във валута	2,517	2,285
<i>в т.ч. вземания по договори с клиенти във валута</i>	2,517	2,285
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби на вземания във валута, в т.ч.:	(2,425)	(2,285)
<i>провизия за обезценка за кредитни загуби на вземания по договори с клиенти във валута</i>	(2,284)	(2,109)
<i>ефект от преоценка на валутни позиции</i>	(141)	(176)
Вземания по продажби в лева	1	18
<i>в т.ч. вземания по договори с клиенти в лева</i>	1	17
Провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби на вземания в лева	-	(17)
<i>в т.ч. провизия за обезценка за кредитни загуби на вземания по договори с клиенти в лева</i>	-	(17)
	93	1

Вземанията от свързани лица са по балансова стойност в евро 47 х.евро – 92 х.лв. и в лева 1 х.лв. (31.12.2021 г. са по балансова стойност в лева 1 х.лв.).

Вземанията от свързани лица по балансова стойност към 31.12.2022 г. включват вземания от дъщерни дружества – 92 х.лв. и вземания от основен акционер -1 х.лв. (31.12.2021 г.: вземания от основен акционер -1 х.лв.).

Дружеството е определило обичаен период за плащане на вземанията от дъщерни дружества до 270 дни, а с другите свързани лица до 20 дни.

Възрастовата структура на непаяжилите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
до 30 дни	93	1
	93	1

Възрастовата структура на просрочените търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
от 181 до 365 дни	-	17
над 365 дни	2,425	2,285
Провизия за обезценка за кредитни загуби	(2,425)	(2,302)
	-	-

Моделът за обезценка по МСФО 9 е базиран на признаване на провизии за обезценка на база на „очаквани кредитни загуби“. Дружеството прилага опростения подход по МСФО 9 за измерване на очакваните кредитни загуби по търговски вземания от свързани лица, като признава очаквани загуби за целия срок на всички вземания.

В таблицата по-долу са представени обобщени данни за натрупаните очаквани кредитни загуби в коректива (провизията) за обезценка по вземания от свързани лица.

31 декември 2022 година	Редовни	Просрочени 1 до 30 дни	Просрочени 31 до 90 дни	Просрочени 91 до 180 дни	Просрочени 181 до 365 дни	Просрочени над 1 год	Общо BGN'000
Очакван среден процент на кредитни загуби	0.00%	-	-	-	-	100.00%	96.31%
Вземания по продажби	93	-	-	-	-	2,425	2,518
Очаквана кредитна загуба	-	-	-	-	-	2,425	2,425

31 декември 2021 година	Редовни	Просрочени 1 до 30 дни	Просрочени 31 до 90 дни	Просрочени 91 до 180 дни	Просрочени 181 до 365 дни	Просрочени над 1 год	Общо BGN'000
Очакван среден процент на кредитни загуби	-	-	-	-	100%	100%	99.96%
Вземания по продажби	1	-	-	-	17	2,285	2,303
Очаквана кредитна загуба	-	-	-	-	17	2,285	2,302

Движение на коректива (провизията) за обезценка:

31.12.2022

31.12.2021

BGN '000

BGN '000

Начално салдо на коректива за очаквани кредитни загуби към 1 януари

2,302

2,248

Увеличение на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината

-

17

Намаление на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалбата или загубата през годината

(17)

(139)

Отписани несъбираеми обезценени вземания

(1)

-

Ефект от преоценка на валутни позиции

141

176

Салдо в края на годината

2,425

2,302

22. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Вземания по продажби от клиенти в чужбина	2,208	2,959
<i>в т.ч. вземания по договори с клиенти от чужбина</i>	1,974	2,708
Провизия за обезценка на очаквани кредитни загуби на вземания от клиенти в чужбина, в т.ч.	(855)	(852)
<i>Провизия за обезценка за кредитни загуби на вземания по договори с клиенти от чужбина</i>	(841)	(828)
<i>Ефект от преоценка на валутни позиции</i>	(14)	(24)
Вземания по продажби от клиенти в страната	63	75
<i>в т.ч. вземания по договори с клиенти от страната</i>	12	24
Провизия за обезценка на очаквани кредитни загуби на вземания от клиенти в страната	(3)	(5)
<i>в т.ч. провизия за обезценка за кредитни загуби на вземания по договори с клиенти от страната</i>	-	(3)
	<u>1,413</u>	<u>2,177</u>
Предоставени аванси за доставка от страната	5,386	2,283
Обезценка на предоставени аванси за доставка от страната	-	(7)
Предоставени аванси за доставка от чужбина	203	118
Обезценка на предоставени аванси за доставка от чужбина	(106)	-
	<u>6,896</u>	<u>4,571</u>

Търговските вземания и предоставените аванси по видове валути са както следва:

- в лева – 5,446 х.лв. (31.12.2021 г.: 2,350 х. лв.);
- в евро – 1,450 х.лв. (741 х. евро), (31.12.2021 г.: 2,220 х.лв. (1,134 х. евро));
- в рубли – няма (31.12.2021 г.: 1 х.лв. (16 х. рубли)).

Обичайно Дружеството договаря с клиентите изцяло или частично авансово плащане, а в случаите без авансово плащане е определен кредитен период до 90 дни.

Възрастовата структура на непаяжилите (редовни) търговски вземания по продажби е както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
до 30 дни	1,350	2,128
Провизия за обезценка за кредитни загуби	(2)	(3)
	1,348	2,125

Възрастовата структура на просрочените търговски вземания е както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
до 30 дни	51	37
от 31 до 90 дни	17	14
от 91 до 180 дни	-	5
от 181 до 365 дни	4	-
над 365 дни	849	850
Провизия за обезценка за кредитни загуби	(856)	(854)
	65	52

Моделът за обезценка по МСФО 9 е базиран на признаване на провизии за обезценка на база на „очаквани кредитни загуби“. Дружеството прилага опростения подход по МСФО 9 за измерване на очакваните кредитни загуби по търговски вземания от клиенти, като признава очаквани загуби за целия срок на всички вземания от клиенти.

В таблицата по-долу са представени обобщени данни за натрупаните очаквани кредитни загуби в коректива (провизията) за обезценка на вземания по продажби от клиенти към 31 декември 2022 г. и към 31 декември 2021 г.

31 декември 2022 година	Редовни	Просрочени 1 до 30 дни	Просрочени 31 до 90 дни	Просрочени 91 до 180 дни	Просрочени 181 до 365 дни	Просрочени над 1 год	Общо BGN'000
Очакван среден процент на кредитни загуби	0.15%	1.96%	11.76%	-	100.00%	100.00%	37.78%
Вземания по продажби	1,350	51	17	-	4	849	2,271
Очаквана кредитна загуба	2	1	2	-	4	849	858

31 декември 2021 година	Редовни	Просрочени 1 до 30 дни	Просрочени 31 до 90 дни	Просрочени 91 до 180 дни	Просрочени 181 до 365 дни	Просрочени над 1 год	Общо BGN'000
Очакван среден процент на кредитни загуби	0.14%	2.70%	14.29%	20.00%	-	100.00%	28.25%
Вземания по продажби	2,128	37	14	5	-	850	3,034
Очаквана кредитна загуба	3	1	2	1	-	850	857

Движение на коректива (провизията) за обезценка:

31.12.2022

31.12.2021

BGN '000

BGN '000

**Начално салдо на коректива за очаквани кредитни
загуби към 1 януари, изчислено по МСФО 9**

857

304

Увеличение на коректива за очаквани кредитни загуби,
признато в печалба или загуба през годината

10

612

Намаление на коректива за очаквани кредитни загуби,
признато в печалбата или загубата през годината

(23)

(83)

Ефект от преценка на валутни позиции

14

24

Салдо в края на годината

858

857

Предоставените аванси към 31 декември са текущи и са за покупка на:

31.12.2022

31.12.2021

BGN '000

BGN '000

Материали

5,328

256

Услуги

95

161

Квоти за въглеродни емисии

60

1,977

5,483

2,394

23. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
ДДС за възстановяване	1,054	2,796
Платени депозити и гаранции	958	786
Предплатени разходи	655	600
Корпоративен данък	42	-
Вземане по застрахователно събитие	42	-
Вземания по оперативна програма	40	51
Съдебни и присъдени вземания	16	11
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	-	(1)
Други	12	25
	2,819	4,268

Предплатените разходи включват:

	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Застраховки	581	506
Абонаменти	50	42
Финансови разходи	1	37
Други	23	15
	655	600

Основните суми включени като платени депозити представляват преведени парични суми за гарантиране на плащания към доставчици в размер на 896 х.лв. съгласно договори за:

- покупка и продажба на природен газ за балансиране – 170 х.лв. (31.12.2021 г.: 170 х.лв.);
- достъп и пренос на природен газ – 290 х.лв. (31.12.2021 г.: 290 х.лв.);
- работа на организиран борсов пазар – 80 х.лв. (31.12.2021 г.: 80 х.лв.);
- достъп и пренос на електрическа енергия – 356 х.лв. (31.12.2021 г.: 221 х.лв.).

24. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Разплащателни сметки	101,448	71,135
Парични средства в каса	14	20
Парични средства и парични еквиваленти посочени в отчета за паричните потоци	101,462	71,155

Наличните към 31.12.2022 г. парични средства са по сметки на Дружеството в следните банки: УниКредит Булбанк АД, Централна кооперативна банка АД, ОББ АД и УниКредит Сърбия.

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 60,895 х.лв. (31.12.2021 г.: 49,880 х.лв.), в евро – 35,083 х.лв. (31.12.2021 г.: 20,947 х. лв.), в щатски долари – 5,454 х.лв. (31.12.2021 г.: 308 х.лв.) и в сръбски динари – 16 х.лв. (31.12.2021 г. – няма). Паричните средства в каса са само в лева.

В резултат на направените анализи и приложената методика за изчисление на очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти, ръководството е определило, че обезценката на паричните средства и еквиваленти би била минимална. Поради това Дружеството не е признало провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби както към 31.12.2022 г., така и към 31.12.2021 г.

25. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Основен акционерен капитал

Към 31 декември 2022 регистрираният акционерен капитал на Неохим АД възлиза на 2,654 х. лв., разпределен в 2,654,358 обикновени поименни акции с право на глас, получаване на дивидент и ликвидационен дял с номинална стойност на акция 1 лв.

Обратно изкупените собствени акции са 68,394 броя в размер на 3,575 х. лв. (31 декември 2021: 68,394 бр. – 3,575 х. лв.).

Законовите резерви (фонд Резервен) са формирани от разпределение на печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и Устава на Дружеството.

Компонентът от преизчисление на задължение към персонала при пенсиониране е формиран във връзка с изискванията на МСС 19 (Приложение № 2.18).

По решение на общото събрание на Дружеството през 2022 г. е разпределена печалба за дивиденди в размер на 12,930 х. лв. (2021 г.: 1,035 х. лв.)

Собственият капитал е значителен по размер – 198,447 х.лв. и надвишава задълженията на Дружеството, които са общо в размер на 22,525 х.лв. Дружеството погасява редовно своите задължения и няма просрочени такива към датата на баланса. То има добри взаимоотношения с банките-кредитори, спазва договорените кредитни условия, като при необходимост от краткосрочно финансиране ползва банков овърдрафт. По мнение на ръководството не са налице негативни фактори, които биха могли да окажат влияние върху дейността на Дружеството, извън посочените в Приложение №2.27.

26. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Дългосрочни задължения по банкови заеми		
Банкови заеми	-	865
Разсрочени такси за управление и администриране на заеми	-	-
	<u>-</u>	<u>865</u>
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми		
Банкови заеми	866	1,893
Разсрочени такси за управление и администриране на заеми	(4)	(10)
	<u>862</u>	<u>1,883</u>
Общо задължения по лихвени заеми	<u>862</u>	<u>2,748</u>

Условията, при които са отпуснати заемите са както следва:

Заем	31.12.2022	31.12.2021	Договорена	Падеж	Годишен лихвен процент
	х. лв.	х. лв.	сума във валута		
1	862	2,013	3,460 х. лв	20.09.2023	ОДИ* плюс 1.90% минимум 1.90%
2	-	735	5,900 х. лв	20.06.2022	ОДИ* плюс 1.90% минимум 1.90%
	<u>862</u>	<u>2,748</u>			

*ОДИ – Осреднен депозитен индекс

Средствата са отпуснати основно за ремонти и обновяване на производствените инсталации за амоняк и за изграждане на обект „Покрита площ за временно съхранение на химични продукти, опаковани минерални торове и товаро-разтоварни дейности“ в Дружеството.

Равнение на движението на пасивите, произтичащи от финансовата дейност

Таблицата по-долу представя промените в пасивите от финансовата дейност, като представя както паричните, така и непаричните промени. Пасивите, произтичащи от финансовата дейност, са тези, за които паричните потоци са, или бъдещите парични потоци ще бъдат, класифицирани в отчета за парични потоци на Дружеството като парични потоци от финансова дейност.

	01.01.2022	Промени в парични потоци от финансова дейност	Непарични промени Нови задълж. по дог. за лизинг, нач. за дивиденди	Други промени	31.12.2022
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Банкови заеми, в т.ч. краткосрочни (Приложение № 26, 31)	2,748	(1,891)	-	5	862
Лизинг (Приложение № 27)	1,244	(845)	257	11	667
Дивиденди (Приложение № 37)	69	(12,727)	12,930	(40)	232
Финансиране (Приложение № 30)	38	-	(21)	-	17
	4,099	(15,463)	13,166	(24)	1,778

	01.01.2021	Промени в парични потоци от финансова дейност	Непарични промени Нови задълж. по дог. за лизинг и нач. за дивиденди	Други промени	31.12.2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Банкови заеми, в т.ч. краткосрочни (Приложение № 26, 31)	5,368	(2,628)	-	8	2,748
Лизинг (Приложение № 27)	1,072	(705)	848	29	1,244
Дивиденди (Приложение № 37)	71	(1,014)	1,035	(23)	69
Финансиране (Приложение № 30)	75	-	(37)	-	38
	6,586	(4,347)	1,846	14	4,099

Дългосрочните и краткосрочни заеми (Приложение № 26 и 31) са обезпечени със следните активи, собственост на Дружеството:

- недвижими имоти с балансова стойност 4,170 х. лв. (31 декември 2021: 4,460 х. лв.) (Приложение №15);
- оборудване с балансова стойност 6,821 х. лв. (31 декември 2021: 8,111 х. лв.) (Приложение № 15);
- благородни метали с балансова стойност 9,068 х. лв. (31 декември 2021: 7,055 х. лв.) (Приложение № 20);
- готова продукция – амониев нитрат с балансова стойност 18,036 х. лв. (31 декември 2021: 5,577 х. лв.) (Приложение № 20);

- незавършено производство – амоняк с балансова стойност 7,861 х. лв. (31 декември 2021: 5,870 х. лв.) (Приложение № 20);
- постъпления от бъдещи вземания по сключени договори за продажба на стойност до 60,000 х. лв. (31 декември 2021: 60,000 х. лв.).

27. ЛИЗИНГ

В отчета за финансовото състояние правата за ползване на автомобили, недвижими имоти и релсови превозни средства са представени към статията Активи „право на ползване“ (Приложение № 17).

<i>Задължения по лизинг</i>	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Текущи	328	769
Нетекущи	339	475
	667	1,244

<i>Матуритетна структура</i>	<i>31.12.2022</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2021</i> <i>BGN '000</i>
Година 1	338	789
Година 2	197	316
Година 3	105	100
Година 4	37	58
Година 5	7	11
	684	1,274

Дружеството не е изправено пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Всички лизингови задължения са деноминирани в лева.

Дружеството има задължение по лизингови договори към свързано лице – акционер, в размер на 164 х.лв., в т.ч. 70 х.лв. нетекущи и 94 х.лв. текущи (31 декември 2021: 258 х.лв., в т.ч. 164 х.лв. нетекущи и 94 х.лв. текущи.).

Разходи, признати в отчета за всеобхватния доход

	<i>Приложения</i>	<i>2022 BGN'000</i>	<i>2021 BGN'000</i>
Разходи за амортизации на активи „право на ползване“ (МСФО 16)	16	751	711
Разходи за лихви за задълженията по лизинг – МСФО 16 (включени във финансовите разходи)	11	23	33
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори (включени в разходи за външни услуги) – МСФО 16	6	75	38
Приходи от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество	4	286	291

Общият изходящ наричен поток по договори за лизинг през 2022 г. е в размер на 866 х. лв. (2021 г.: 743 х.лв.) , в т. ч. по лизинги, свързани с активи с право на ползване – 845 х.лв. (2021 г.: 705 х.лв.) и по краткосрочни лизингови договори - 21 х. лв.(2021 г.: 38 х.лв.).

Лизингови дейности на дружеството и начин на тяхното отчитане

Лизингополучател

Дружеството наема недвижими имоти (офис, магазин и паркинг) и транспортни средства (автомобили и релсови превозни средства). Договорите за наем се сключват за различни срокове - от две до пет години. Договорите за лизинги се договарят на индивидуална база и съдържат значителен на брой условия и клаузи. Договорите за лизинг не съдържат задължителни показатели и съотношения. Лизинговите основни активи не могат да бъдат използвани като обезпечения по други договори.

Опции за удължаване и опции за прекратяване

Сключените от Дружеството договори не съдържат опции за удължаване на договорите. Повечето от лизингите са договорени за срок от 5 години и съдържат само клаузи относно възможности за предсрочно прекратяване (например поради неплащане, по взаимно съгласие и др.п.). Доколкото Дружеството е направило преценка, че няма намерение да прекратява предсрочно договорите, то е приело като срок договореният такъв. Изключение е лизингът, свързан с използването под наем на вагони, който се предоговаря ежегодно. Възприетият от дружеството срок е 2 години на база минал опит (Приложение №2.27).

Краткосрочни лизингови договори

Дружеството се възползва от освобождаване от изискването за признаване по стандарта за краткосрочни лизингови договори (договори, чийто срок е до 12 месеца, включително от датата на стартиране на лизинга, без право за придобиването им).

Лизингодател

Дружеството има сключени договори за наем като лизингодател за отдаване под наем на помещения, апартаменти и инвентар. Договорите са с остатъчен срок от 1 до 7 години, като очакваните плащания по договори за наем, по които Дружеството е лизингодател са както следва:

31 декември 2022	до 1 г.	1-3 г.	3-7 г.	Общо
Очаквани плащания	265	369	88	722

31 декември 2021	до 1 г.	1-3 г.	3-7 г.	Общо
Очаквани плащания	215	425	456	1,096

28. ПРОВИЗИИ

	Провизия за въглеродни емисии		Провизия за рекултивация		Общо	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Салдо 1 януари	-	118	732	559	732	677
Начислени	-	-	221	182	221	182
Освободени	-	(118)	(4)	(9)	(4)	(127)
Салдо в края на периода	-	-	949	732	949	732
<i>в т.ч. дългосрочна част</i>	-	-	945	725	945	725
<i>в т.ч. краткосрочна част</i>	-	-	4	7	4	7

Провизиите включват:

- провизии за рекултивация включва:
 - провизия по задължение за привеждането в съответствие /закриване/ на депа за отпадъци и за рекултивация и мониторинг на тези закрити депа. Провизията за ползвани депа от Дружеството в предходни периоди (основно разходи за мониторинг), определена на база експертна оценка за размера на очакваните разходи по изпълнение на задължението, е в размер на 116 х. лв., а настоящата стойност към 31.12.2022 г., по която същата е представена в отчета за финансовото състояние е в размер на 90 х. лв (31.12.2021 г.: 42 х.лв).
 - провизия за закриване и рекултивация на ново „Депо за опасни и производствени неопасни твърди отпадъци на територията на „Неохим“ АД, което Дружеството ползва от 2020 г. Стойността на провизията, за размера на очакваните разходи по изпълнение на задължението за ново депо, е определена на база експертна оценка и е в размер на 1,182 х. лв., а настоящата стойност, по която същата е представена в отчета за финансовото състояние към 31.12.2022 г. е в размер на 859 х. лв. (31.12.2021 г.: 690 х.лв.). Съгласно изготвения план съществената част от изходящите парични потоци ще бъдат направени през 2030 и 2045 г., съответно 350 х.лв. и 388 х.лв.
 - Настоящата стойност на провизията за всички депа е изчислена на база сегашната стойност на всички бъдещи парични плащания, дисконтирана с лихвен процент 1.92%.
- към 31.12.2022 г. няма провизия по задължение към МОСВ за въглеродни емисии, защото Дружеството е изпълнило своето задължение със закупените през годината квоти и с част от предоставените безплатни квоти. (31.12.2021: няма). Дружеството разполага с налични предоставени безплатни квоти за въглеродни емисии общо като брой – 293 х. бр., които ще използва през следващи отчетни периоди.

Други дългосрочни вземания

Като други дългосрочни вземания Дружеството отчита преведени през 2022 г. 44 х.лв. по открита сметка за чужди средства от РИОСВ Хасково (2021 г.: 41 х.лв.). Преводите (отчисленията) са във връзка със започването през 2020 г. на експлоатацията на „Депо за опасни и производствени неопасни твърди отпадъци на територията на Неохим АД. Превежданите суми представляват обезпечения, които са съгласно изискванията на “Наредба №7 за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци“ и ще бъдат използвани от Дружеството при извършването на дейностите по рекултивация и мониторинг.

29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на Дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател (или група) 10 години през последните 20 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (Приложение № 2.18).

За определяне на тези задължения Дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	2,325	2,573
Разход за лихви	12	5
Разход за текущ стаж	369	297
Нетна актюерска печалба призната за периода	(6)	(30)
Плащания през годината	(333)	(366)
Ефекти от последващи оценки за годината в т.ч.:	(235)	(154)
<i>Актюерски печалби от промени във финансовите предположения</i>	(739)	(53)
<i>Актюерски загуби/(печалби) от корекции дължащи се на действителния опит</i>	472	(101)
<i>Актюерски загуби от промени в демографските предположения</i>	32	-
Задължение признато в отчета за финансовото състояние на 31 декември	2,132	2,325

Начислени суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Разход за текущ стаж	369	297
Разход за лихви	12	5
Нетна актюерска печалба, призната за годината	(6)	(30)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата	375	272
Актюерски печалба от промени във финансовите предположения	(739)	(53)
Актюерски загуби от промени в демографските предположения	32	-
Актюерски загуби/(печалби) от корекции, дължащи се на действителния опит	472	(101)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход	(235)	(154)
Общо	140	118

Актюерските (печалби)/загуби са измененията в настоящата стойност на задълженията за изплащане на дефинирани доходи, в резултат на:

- произлезлите от опита и действителните корекции са довели до актюерска загуба за 2022 г. в размер на 472 х.лв. Въздействието от промените в самите актюерски предположения – промяна на дисконтовия процент е с ефект печалба в размер на 739 х. лв. Промяната се дължи на увеличението на лихвите по дългосрочните ДЦК в България (с 10 годишен матуритет) към момента на изготвяне на оценката.

При определяне на настоящата стойност към 31 декември 2022 г. са направени следните актюерски предположения:

- смъртност – използвани са биометрични таблици по чл.6, ал.2 от Наредба №19 за смъртост, съгласно Решение №919-ПОД от 16.12.2020 г. на заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Осигурителен надзор“;
- темп на текучество – между 0 % до 19 %, в зависимост от пет обособени възрастови групи.
- дисконтов фактор - използвана е норма на база ефективен годишен лихвен процент $i = 5\%$ (2021: $i = 0.50\%$) . Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10- годишен матуритет.
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на Дружеството и е в размери по години както следва:

- 2023 - 5% спрямо нивото от 2022;
- 2024 - 5% спрямо нивото от 2023;
- 2025 - 5% спрямо нивото от 2024;
- 2026 - 5% спрямо нивото от 2025;
- 2027 - 5% спрямо нивото от 2026;

Предположението в предходна година е било както следва:

- 2022 - 20% спрямо нивото от 2021;
- 2023 - 10% спрямо нивото от 2022;
- 2024 - 5% спрямо нивото от 2023;
- 2025 - 5% спрямо нивото от 2024;
- 2026 - 5% спрямо нивото от 2025.

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на Дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на Дружеството ги оценява по следния начин:

- за инвестиционния - доколкото това е нефондиран план, Дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияло за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател;
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръста на заплатите, дисконтовия фактор и текучество, върху сумата на сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

	2022 година		2021 година	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	131	(120)	174	(157)
Изменение на дисконтовия фактор	(120)	133	(162)	184
Изменение в текуществото	(120)	125	(155)	164

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръста на заплатите, дисконтовия фактор и текущество, върху общата сума на разходите за текущ стаж и лихви, са оценени както следва:

	<i>2022 година</i>		<i>2021 година</i>	
	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изменение на ръста на заплатите	25	(22)	38	(34)
Изменение на дисконтовата норма	3	(3)	9	(10)
Изменение в текуществото	(19)	20	(31)	33

Средната продължителност на дългосрочното задължение към персонала по плана с дефинирани доходи е 6.75 години (31.12.2021 г.: 8.17 години).

Очакваните парични потоци на обезщетенията при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите 5 години е 1,224 х., в т.ч. за 2023 г. е 190 х.лв., а дисконтираното разпределение на задължението за следващите 5 години е 854 х.лв., в т.ч. за 2023 г. е 183 х.лв.

30. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Полученото финансиране е по оперативни програми за обекти, свързани с енергийната ефективност на Дружеството и е на стойност 476 х. лв. (31 декември 2021 г. – 476 х. лв.). Признатият приход от финансираня до 31 декември 2022 г. - 459 х. лв. и финансираня, които ще бъдат признати като приход през следващи отчетни периоди - 17 х. лв.

	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
До 1 година (краткосрочна част) (Приложение № 37)	4	21
Над 1 година (дългосрочна част)	13	17
	17	38

Краткосрочната част от финансиранята ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на отчета за финансовото състояние и е представена в Други текущи задължения (Приложение № 37).

31. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Дружеството има разрешена кредитна линия по револвиращ кредит в размер на до 1,000 х.лв., със срок до 20.04.2023 г., при лихвен процент – ОДИ (осреднен депозитен индекс) плюс 1.77 пункта годишно, минимум – 1.90%.

Предоставеното обезпечение по заемите е оповестено в Приложение № 26.

Към 31.12.2022 г. и 31.12.2021 г. Дружеството няма задължение по този заем.

32. ПАСИВИ ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Пасиви по договори с клиенти (свързани лица)	6,379	10,799
Пасиви по договори с клиенти от страната (други)	220	33
Пасиви по договори с клиенти от чужбина във валута	4,990	7,849
	11,589	18,681

Пасивите по договори с клиенти от страната и чужбина са основно за доставка на готова продукция.

Пасивите по договори с клиенти свързани лица са от основен акционер със значително влияние в размер на 6,379 х.лв. (31.12.2021 г.: основен акционер със значително влияние – 10,790 х.лв., дъщерни дружества на основен акционер със значително влияние – 7 х.лв. и дъщерно дружество – 2 х.лв.).

33. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Доставчици от страната	1,836	6,071
Доставчици от чужбина	361	186
	2,197	6,257

Задълженията към доставчици са текущи и безлихвени. Задълженията в лева са в размер на 1,836 х.лв. (31.12.2021 г.: 6,071 х.лв.), в евро са 361 х.лв. (31.12.2021 г.: 186 х.лв.).

Дружеството няма просрочени търговски задължения.

Съгласно условията за доставка на природен газ от Булгаргаз ЕАД, Дружеството следва да заплаща текущите доставки авансово по заявка и доплащане в рамките на 12 дни. След тази дата Булгаргаз ЕАД начислява законна лихва.

34. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия са общо в размер на 150 х.лв., от които 148 х.лв. са за доставени материали, горива и услуги и 2 х.лв. са във връзка с получени аванси (31.12.2021 г.: 132 х. лв. за доставени материали, горива и услуги). Задълженията са в лева, текущи и безлихвени. Дружеството няма просрочени търговски задължения към свързани лица. Задълженията са към дъщерно дружество (134 х.лв.) и основен акционер (16 х.лв.).

Дружеството има задължение по лизингови договори към свързано лице – акционер, посочено в Приложение № 27 и 40.

35. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Задължения към персонала в т.ч.:	1,618	1,373
Текущи задължения	1,472	1,295
Начисления за неползвани компенсируеми отпуски	146	78
Задължения по социалното осигуряване в т.ч.:	636	664
Текущи задължения	603	646
Начисления за неползвани компенсируеми отпуски	33	18
	2,254	2,037

36. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

	31.12.2022	31.12.2021
	BGN '000	BGN '000
Задължение за данък по ЗДДФЛ	269	197
Корпоративен данък	-	873
Други	28	30
	297	1,100

Задълженията за данъци са текущи.

До датата на издаване на този отчет в Дружеството са извършени ревизии както следва:

- ДДС – до 30 юни 2013;
- Корпоративен данък – до 31 декември 2012;
- Данък по чл.194,195 от ЗКПО (данък при източника) – до 31 декември 2012;
- Данък по чл.204 от ЗКПО (данък върху разходите) – до 31 декември 2012;
- Национален осигурителен институт – до 31 март 2009;
- Агенция „Митници“ – задължение за акциз на природен газ – до 29 февруари 2016;
- Агенция „Митници“ – задължение за акциз на ел.енергия – до 5 юни 2016.

Текущо през годината са извършвани проверки от ТД ГДО на НАП и Агенция „Митници“

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

37. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

<i>Другите текущи задължения</i> включват:	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Получени гаранции	368	382
Задължения по възнаграждения на чуждестранни и местни лица	335	371
Задължение за дивидент	232	69
Задължения за такса водоползване	134	107
Получени депозити от клиенти	69	69
Удръжки от работните заплати	23	78
Правителствени финансираня (Приложение № 30)	4	21
Други задължения	242	204
	1,407	1,301

Получените гаранции в размер на 368 х.лв. (31 декември 202 г.: 382 х.лв.) представляват гаранции от членовете на Съвета на директорите, както и гаранции за извършени строително-монтажни работи.

Към 31.12.2022 г. *другите дългосрочни задължения* – са в размер на 8 х.лв. (31 декември 2021 г. - няма) и представляват неизплатено възнаграждение на петимата членове на Управителния съвет.

38. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Обезпечения по договори

Дружеството има предоставени обезпечения по два сключени договора за банкови заеми с УниКредит Булбанк, оповестени в Приложение №26.

Активи на отговорно пазене

Към 31.12.2022 г. Дружеството няма активи на отговорно пазене (31.12.2021 г. Дружеството съхранява материални запаси на отговорно пазене, в складовете на контрагент транспортна компания, в размер на 270 х.лв.).

39. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите на Дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на Дружеството.

Структурата на финансовите активи и пасиви към 31.12.2022 г. е както следва:

Финансови активи	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Парични средства и парични еквиваленти (Приложение № 24)	101,462	71,155
Кредити и вземания, в т.ч.:	2,571	3,025
Вземания от свързани лица (Приложение № 21)	93	1
Търговски и други вземания (Приложение № 22 и 23)	2,478	3,024
Дългосрочни капиталови инвестиции	2	2
	104,035	74,182

Финансови пасиви	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Финансови пасиви по амортизирана стойност, в т.ч.:	4,531	10,785
Краткосрочни и дългосрочни заеми (Приложение № 26 и 31)	862	2,748
Задължения по лизинг (Приложение 27)	667	1,244
Търговски и други задължения (Приложение № 33, 34 и 37)	3,002	6,793

Провизиите за обезценка за кредитни загуби, свързани с финансови активи, признати в отчета за всеобхватния доход за 2022 г. и за 2021 г., са както следва:

<i>Движение на коректива (провизията) за обезценка:</i>	2022	2021
	BGN'000	BGN'000
Начално салдо на коректива за очаквани кредитни загуби на 1 януари	3,159	2,552
Увеличение на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	10	629
Намаление на коректива за очаквани кредитни загуби, признато в печалбата или загубата през годината	(40)	(222)
Отписани несъбираеми обезценени вземания	(1)	-
Ефект от преоценка на валутни позиции	155	200
Салдо в края на годината	3,283	3,159

Пазарен риск

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност обичайно при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Дружеството не е изложено на значителен валутен риск спрямо щатския долар. Към 31.12.2022 г. около 5.24% (31.12.2021 г.: около 0.42%) от финансовите активи на Дружеството се формират от активи в щатски долари, но няма вземания по износ на продукция, договорена в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви.

Валутен структурен анализ

31 декември 2022	<i>в евро</i>	<i>в щ.д.</i>	<i>в друга валута</i>	<i>в лева</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи					
Парични средства и парични еквиваленти	35,083	5,454	16	60,909	101,462
Кредити и вземания	1,445	3	-	1,123	2,571
Дългосрочни капиталови инвестиции	-	-	-	2	2
	36,528	5,457	16	62,034	104,035
Финансови пасиви					
Финансови пасиви по амортизирана стойност	361	-	-	4,170	4,531

31 декември 2021	в евро	в щ.д.	в друга валута	в лева	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи					
Парични средства и парични еквиваленти	20,947	308	-	49,900	71,155
Кредити и вземания	2,106	-	1	918	3,025
Дългосрочни капиталови инвестиции	-	-	-	2	2
	23,053	308	1	50,820	74,182
Финансови пасиви					
Финансови пасиви по амортизирана стойност	185	-	-	10,600	10,785

Анализ на валутната чувствителност

Риск за Дружеството е експозиция към щатския долар. Ефектът от валутната чувствителност при 10% увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

При увеличение с 10% на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Дружеството (след облагане) би бил увеличение с 491 х. лв. (2021 г.: крайният ефект върху печалбата би бил увеличение с 28 х. лв.) поради влиянието на паричните средства в щатски долари. Съответно същият ефект би имало и върху собствения капитал.

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата (загубата) на Дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението.

Ръководството е на мнение, че посоченият по-горе анализ, изготвен на база балансовата структура на валутните активи и пасиви, отразява валутната чувствителност на Дружеството през съответния период на отчетна година.

Ценови риск

Ценови риск на природния газ

Дружеството е изложено на ценови риск от негативни промени в цените на основната суровина за производство – природен газ, доколкото цената на тази суровина е под влияние както на цените на международните пазари, така и на конкретните договорености на основния доставчик на природен газ за Дружеството с доставчиците на природен газ за България. С оглед осигуряване на равнопоставеността на всички клиенти на природен газ, основният доставчик на Дружеството (с дял в доставките от 100%) през 2022 г. и 2021 г. (с дял на доставките над 95%) прилага единен подход при ценообразуването за клиентите на регулирания и свободния пазар.

Дружеството не е изложено на съществен риск от негативни промени в цените на другите суровини и материали, защото съгласно договорните отношения с доставчиците, те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара.

Ценови риск от цената на квотите за въглеродни емисии

Дружеството е изложено и на ценови риск от цената на квотите за въглеродни емисии (Приложение 2.27.1.2).

Кредитен риск

Основните финансови активи на Дружеството са пари в брой и в банкови сметки, търговски и други вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите (и другите контрагенти) на Дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и други вземания.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се контролират текущо и стриктно от Дирекция Продажби съгласно установената кредитна политика на Дружеството. За целта ежедневно се прави преглед на откритите позиции по клиенти, спазването на договорените кредитни срокове за плащане, получените постъпления, както и се следят вземанията, които не са погасени в срок.

Обичайна политика на Дружеството е да договаря авансови плащания, вкл. и до 100 % за някои от основните му клиенти, което намалява кредитния риск. За останалите продажби стремежът е да се договорят кратки периоди на плащане обичайно в рамките от 10 до 20 дни.

Дружеството осъществява основната част от продажбите си чрез дистрибутори, в т.ч.:

- За вътрешен пазар – двама дистрибутори: Дистрибутор 1 – 88%, Дистрибутор 2 - 3%
Обичайната практика е да се договаря предварително заплащане на 100 % от стойността на сделката;
- През 2022, 60 % от износа на Дружеството се осъществява от основни клиенти:
Клиент 1 – 13%, Клиент 2 – 12%, Клиент 3 – 10%, Клиент 4 – 9%, Клиент 5 – 6%, Клиент 6 и 7 по 5%.

Ръководството на Дружеството текущо следи и анализира търговската практика с основните дистрибутори и клиенти. На основата на опита (Приложение №21) като по-рискови са определени продажбите на Неохим Таръм ООД, Турция, поради специфичния пазар в тази страна вземанията са обект на специално текущо внимание и оценка.

Дружеството е избрало и прилага опростен подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на търговските вземания, който се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби. Търговските вземания са групирани в две групи клиенти – дъщерни дружества от чужбина и всички останали, което е наложено от специфичните пазарни условия, при които оперират дъщерните дружества в чужбина (Турция).

Паричните операции са ограничени до банки с висока репутация и кредитен рейтинг и ликвидна стабилност. Допълнително кредитната експозиция в банки текущо се следи и анализира с цел ефективно използване на паричните средства.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg и референтните публични

данни за PD (вероятности за неизпълнение), отговарящи на рейтинга на съответната банка. Ръководството следи текущо промяната на рейтинга на съответната банка, за да оценява наличието на завишен кредитен риск и текущото управление на входящите и изходящи парични потоци и разпределението на наличностите по банкови сметки и банки.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на Дружеството. Един от основните източници за финансиране на дейността на Дружеството, в случай на необходимост, е ползването на привлечени средства – банкови кредити.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на Дружеството към датата на отчета за финансовото състояние, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането респективно задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2022	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	Общо
Финансови пасиви							
Финансови пасиви по амортизирана стойност	2,510	277	354	1,071	197	149	4,558
31 декември 2021	до 1 м.	1-3 м.	3-6 м.	6-12 м.	1-2 г.	2-5 г.	Общо
Финансови пасиви							
Финансови пасиви по амортизирана стойност	6,698	580	857	1,370	1,186	169	10,860

Финансовите пасиви по амортизирана стойност падежиращи до един месец представляват търговски задължения и задължения по краткосрочна част на инвестиционни банкови заеми. Към 31 декември 2022 г. и 2021 г. дружеството няма задължения по револвиращ банков заем (Приложение № 31).

Риск на лихвоносните парични потоци

Като цяло Дружеството няма значителни лихвоносни активи, с изключение на паричните средства и еквиваленти. През последните няколко отчетни периода банките не плащат/или дори

събират лихви върху паричните наличности. Дружеството е платило лихви (такси) за парични наличности през отчетния период в размер на 314 х. лв. (31.12.2021 г.: 142 х.лв.).

Концентрацията на лихвен риск при Дружеството е при неговите дългосрочни и краткосрочни заеми. Те са обичайно с променлив лихвен процент, който поставя в зависимост от лихвения риск паричните му потоци.

Дружеството управлява своя риск на паричните потоци спрямо лихвените равнища като при сключване на договорите за ползване на банкови кредити се стреми да договаря лихвен процент, избирайки най-изгодните условия, предлагани на банковия пазар.

Лихвен анализ

31 декември 2022	Безлихвени	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
<i>Финансови активи</i>				
Парични средства и парични еквиваленти	14	101,448	-	101,462
Кредити и вземания	2,571	-	-	2,571
Инвестиции на разположение и за продажба	2	-	-	2
	2,587	101,448	-	104,035
<i>Финансови пасиви</i>				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	3,002	862	667	4,531
31 декември 2021	Безлихвени	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
<i>Финансови активи</i>				
Парични средства и парични еквиваленти	20	71,135	-	71,155
Кредити и вземания	3,025	-	-	3,025
Инвестиции на разположение и за продажба	2	-	-	2
	3,047	71,135	-	74,182
<i>Финансови пасиви</i>				
Финансови пасиви по амортизирана стойност	6,793	2,748	1,244	10,785

Ръководството на Дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции, алтернативно финансиране. На база тези сценарии се измерва и ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове на лихвения процент.

Таблицата по-долу показва чувствителността на Дружеството при увеличение с 0.5% в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

31 декември 2022	С плаващ лихвен %	Увеличение на лихвения процент	Ефект върху финансовия резултат след облагане	Ефект върху собствения капитал
<i>Финансови активи</i>				
Лева	-	0.5	-	-
<i>Финансови пасиви</i>				
Евро	-	0.5	-	-
Лева	862	0.5	(4)	(4)
	862		(4)	(4)
31 декември 2021	С плаващ лихвен %	Увеличение на лихвения процент	Ефект върху финансовия резултат след облагане	Ефект върху собствения капитал
<i>Финансови активи</i>				
Лева	-	0.5	-	-
<i>Финансови пасиви</i>				
Евро	-	0.5	-	-
Лева	2,748	0.5	(12)	(12)
	2,748		(12)	(12)

При намаление с 0.5 % крайният ефект върху печалбата на Дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по-горе при увеличението. В таблицата по – горе не са включени паричните средства и парични еквиваленти, за които ефектът от увеличение или намаление на плаващия лихвен процент би бил незначителен.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите по капитала.

И към двата отчетни периода Дружеството разполага с парични средства, които надхвърлят значително дълговия капитал. Дълговият капитал включва заемите от банки и задълженията по лизинг и към 31.12.2022 г. е в размер на 1,529 х. лв. при налични парични средства в размер на 101,462 х. лв. (31.12.2021 г.: дългов капитал 3,992 х. лв. при налични парични средства в размер на 71,155 х. лв.). Поради това и за двата периода нетният дългов капитал (разликата между дълговия капитал и паричните средства и еквиваленти) е отрицателна величина и отразява пълно покритие на дълговия капитал от наличните на разположение парични средства.

Съотношения:

<i>В хиляди лева</i>	2022	2021
Собствен капитал / Общо задължения	8.81	3.85
Парични средства и еквиваленти / Общо задължения	4.50	1.95

Съотношенията на собствен капитал спрямо общо задължения и на парични средства спрямо общо задължения за 2022 година са подобрени спрямо предходния отчетен период.

Оценяване по справедлива стойност

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти.

Притежаваните от Дружеството финансови активи са основно търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Притежаваните от Дружеството финансови пасиви представляват основно заеми с плаващ лихвен процент и търговски задължения, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

Изключение са инвестициите в други дългосрочни капиталови инвестиции в Екобулпак АД София 2 х. лв. Участието в Екобулпак по справедлива стойност се оценява на около 31 х. лв. на база нетна стойност на активите.

Ръководството на Дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

40. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица на Дружеството са както следва:

Свързани лица	Вид на свързаност
Акционери:	
Еко Тех АД	Основен акционер със значително влияние (24.28 %)
Евро Ферт АД	Основен акционер със значително влияние (24.03 %)
Феборан ЕООД	Основен акционер със значително влияние (20.30 %)
Дъщерни дружества:	
Неохим Таръм ООД – Турция	99.92% собственост на Дружеството
Неохим Протект ЕООД	100 % собственост на Дружеството
Други:	
Borealis L.A.T.	100 % собственост на Бореалис АГ (Borealis AG)-Австрия, притежаващи 100% от капитала на Феборан ЕООД
Нео Китен ЕООД	100 % собственост на Евро Ферт АД

Доставки от свързани лица

31.12.2022
BGN '000

31.12.2021
BGN '000

Материали

Основен акционер	140	102
------------------	-----	-----

Услуги

Дъщерни дружества	1,290	1,200
Основен акционер	3	3
	1,293	1,203

Активи „Право на ползване“

Основен акционер	94	94
Общо	1,527	1,399

Продажби на свързани лица**31.12.2022****31.12.2021****BGN '000****BGN '000*****Продукция***

Основен акционер

238,695

156,513

Дъщерни дружества

1,902

698

Други свързани дружества (значително влияние по свързаност с основен акционер)

9,162

15,604

249,759**172,815*****Стоки***

Основен акционер

85

-

85**-*****Услуги***

Основен акционер

48

50

Дъщерни дружества

29

30

77**80*****Други***

Основен акционер

-

21

-**21****Общо****249,921****172,916*****Договори за лизинг***

През отчетния период Дружеството е признало активи, пасиви, разходи, плащания във връзка с договори за лизинг със свързани лица, както следва:

Задълженията по лизинг към свързани лица към 31 декември са както следва:

2022**2021****BGN '000****BGN '000**

Задължения по лизинг към 1 януари

258

352

Плащания на задължения по лизинг за периода

(94)

(94)

Задължения по лизинг към 31 декември**164****258**

Активите „право на ползване“ към свързани лица към 31 декември са както следва:

2022**2021****BGN '000****BGN '000**

Актив „право на ползване“ към 1 януари

233

327

Начислена амортизация

(80)

(94)

Активи с право на ползване към 31 декември**153****233**

Краткосрочните вземания от свързани лица към 31 декември са както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Вземания по продажби във валута		
Дъщерни дружества	92	-
<i>В т.ч. отчетна стойност</i>	2,517	2,285
<i>начислена обезценка</i>	(2,425)	(2,285)
 Други свързани дружества (значително влияние по свързаност с основен акционер)	-	-
<i>В т.ч. отчетна стойност</i>	-	1
<i>начислена обезценка</i>	-	(1)
	92	-
 Вземания по продажби в лева		
Други свързани дружества (значително влияние по свързаност с основен акционер)	-	-
<i>В т.ч. отчетна стойност</i>	-	17
<i>начислена обезценка</i>	-	(17)
Основен акционер	1	1
	1	1
 Общо	93	1

Задълженията към свързани лица към 31 декември са както следва:

	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
Пасиви по договори (Получени аванси за продажба на продукция)		
Основен акционер	6,379	10,790
Други свързани дружества (значително влияние по свързаност с основен акционер)	-	7
Дъщерни дружества	-	2
	6,379	10,799
 Задължения за доставени активи и услуги		
Дъщерни дружества	132	120
Основен акционер	16	12
	148	132
 Задължения по получени аванси		
Дъщерни дружества	2	-
 Общо	6,529	10,931

Възнаграждения на ключовия управленски персонал:

Ключовият управленски персонал на Дружеството е оповестен в Приложение №1.

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Заплати и други краткосрочни доходи, в т. ч.	1,562	1,319
на СД, УС и НС	1,562	1,140

Размерът на осигуровките за сметка на Неохим АД е 23 х. лв. (2021 г.: 22 х. лв.).

41. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

На 13.03.2023 г. Европейската комисия съобщава, че е одобрила придобиването на Borealis NITRO от AGROFERT Group във връзка с предварително уведомление за концентрация (Дело M.10834 – AGROFERT/BOREALIS NITRO). Съгласно обявление в официален вестник на Европейския съюз от 16.02.2023 г. в групата на Borealis Nitro е и Feboran EOOD (България), което притежава 20.30% от капитала на Неохим АД. Едноличен собственик на Феборан ЕООД е Бореалис АГ (Borealis AG), Идентификация FN 269858a, Държава: АВСТРИЯ, като от 26.04.2017 г. вписаното обстоятелство в Търговския регистър е без промяна.